

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

«Երբեք Չնմանիս Թշնամիիդ»

Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած երկրաշարժը աւերներ գործեց այդ երկու երկիրներուն մէջ: Աղէտին գոհ գացին տասնեակ հազարաւոր մարդիկ՝ տարեց, կին, երեխայ, որոնք մնացին փլատակներու տակ: Անոնց մէջ էին նաեւ մէկ տասնեակէ աւելի Յայեր՝ երկու երկիրներուն մէջ: Աշխարհի տարբեր կողմերէն օգնութեան հասան աղէտեալներուն ու երկիրներ իրենց տարակարծութիւնները պահ մը մէկդի դնելով փութացին կատարելու իրենց մարդասիրական պարտականութիւնը:

Հայաստանի վարչապետը հեռաձայնային խօսակցութիւն ունեցաւ Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ ղեկավարներուն հետ՝ պատրաստակամութիւն յայտնելով օգնութեան ձեռք մեկնելու երկրաշարժէն տուժողներուն: Այդ խօսակցութենէն ետք, Հայաստանի փրկարարական ջոկատները ուղեւորուեցան դէպի թուրքիա, իսկ կառավարութիւնը 100 թոն մարդասիրական օգնութիւն ուղարկեց հայկական բեռնատարներով, որոնք 35 տարուայ մէջ առաջին անգամ ըլլալով հատեցին սահմանին վրայ գտնուող Մարգարայի կամուրջը՝ ուղղուելով դէպի Թուրքիա:

Կառավարութեան այս քայլը միանշանակ չընդունուեցաւ Հայաստանի հանրային կարծիքին կողմէ: Ընկերային ցանցերուն վրայ ամենէն շատ տարածուած խօսքը դարձաւ՝ «Թուրքիա պայրաքտարներ կ'ուղարկէ մեր դէմ, իսկ մենք օգնութիւն»: Հասկնալի է հայութեան ցասումը. մեր ազգը ցեղասպանութեան ենթարկած ու մինչեւ օրս թշնամական կեցուածք որդեգրած երկրին օգնութիւն հասցնելու երեւոյթը դիւրին ըմբռնելի չէ շատերուն համար:

Միւս կողմէ սակայն, հարեւան երկրին մէջ տեղի ունեցած մարդկային աղէտին ի տես անտարբեր մնալը եւս յարկ չէ հայուն կարագրին: Մարդասիրական աջակցութիւնը պէտք է կարողանանք զանազանել քաղաքական դիրքորոշումներէն: Հայաստան իր այս քայլով ցոյց կու տայ թուրք ժողովուրդին եւ միջազգային հանրութեան, որ հակառակ Թուրքիոյ վարած հակահայ քաղաքականութեան Հայաստանը մարդասէր, բարի ու խաղաղասէր երկիր մըն է: Նման ազգի վերաբերմունք ցուցաբերելով խաբկանք չունինք որ, Թուրքիան պիտի փոխէ իր վարած քաղաքականութիւնը եւ կամ բանայ երկու երկիրներուն միջեւ փակ սահմանը: Պարզապէս պահի

Շար.ը էջ 6

ԵՄ Դիտորդական Առաքելութեան Տեղակայուող Հայ-Ատրպէյճանական Սահմանին Աշխարհաքաղաքական Ենթարկանդակութիւն Զուլնի. Փաշինեան

Ազգային ժողովին մէջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան անդրադարձաւ այն հարցին, թէ ինչո՞ւ Հայաստանը համաձայնեցաւ Եւրոմիութեան դիտորդական առաքելութիւն տեղակայել հայ-ատրպէյճանական սահմանին, իսկ ՀԱՊԿ դիտորդական առաքելութիւն՝ ոչ:

Աժ-ի մէջ կառավարութեան անդամներու հետ հարց ու պատասխանի ժամանակ «Քաղաքացիական Պայմանագիր» խմբակցութեան պատգամաւոր Հովհաննէս Գրիգորեան նշեց, որ ԵՄ դիտորդական առաքելութեան տեղակայման վերաբերեալ մամուլին մէջ տեղ գտան հրապարակումներ, որոշ պարագայի շահարկումներ այն մասին, թէ ինչպէ՞ս եւ ինչո՞ւ ՀՀ կառավարութիւնը նախընտրեց ընդունիլ ԵՄ դիտորդական առաքելութիւնը, իսկ ՀԱՊԿ առաքելութիւնը՝ ոչ: Ըստ պատգամաւորին՝ որոշ շրջանակներ աւելի հեռու անգամ գացին՝ փորձելով աշխարհաքաղաքական երանգներ տալ թեմային: Գրիգորեան հետաքրքրուեցաւ վարչապետէն, թէ ինչ կարծիք ունի ան այս հարցին շուրջ:

Վարչապետը համաձայնեցաւ պատգամաւորի հետ, նշելով որ թեմային հետ կապուած բազմաթիւ թիւրըմբռնումներ կան, այդ

Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ Ազգային ժողովէն ներս

շարքին՝ Հայաստանի փորձագիտական շրջանին մէջ, որովհետեւ կը հարցնեն, թէ ինչպէ՞ս ստացուած է, որ ՀԱՊԿ դիտորդական առաքելութիւնը չի ժամաներ Հայաստան, իսկ Եւրոպական դիտորդական առաքելութիւնը կը ժամանէ:

«ՀԱՊԿ-ի պարագայում շատ յստակ ձեւակերպել ենք ինչիւր. քանի որ ՀԱՊԿ-ն ունի շատ մանրամասն նկարագրութիւններով փաստաթղթեր, այդ թւում՝ ճգնա-

ժամային իրավիճակների արձագանգման կանոնակարգը, որը ընդունուել է դեռեւս 2010 թուականին, որտեղ յստակ գրուած են գործողութիւնները, բայց, միեւնոյն ժամանակ, կայ յստակ ըմբռնում եւ հասկացութիւն ՀԱՊԿ պատասխանատուութեան գօտու մասին: Մենք ՀԱՊԿ-ից խնդրել ենք ամենակարեւոր սկզբունքային մի բան՝ ճշգրտել Հաւաքական Անվ-

Շար.ը էջ 6

Երկրաշարժին Հետեւանքով Թուրքիոյ Եւ Սուրիոյ Մէջ Զոհուած Են 13 Հայեր

Հայաստանէն Թուրքիա ուղարկուած մարդասիրական օգնութիւնը կանցնի սահմանը

Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած աւերիչ երկրաշարժին հետեւանքով զոհուած է 13 հայ: «Արմենփրես»-ի մամուլի սրահին մէջ հրաւիրուած ասուլիսին այս մասին յայտնեց ՀՀ Սփիւռքի գործերու գլխաւոր յանձնակատարի գրասենեակի ռազմավարութիւններու մշակման բաժնի պետ Յովհաննէս Ալեքսանեանը:

«Առաջին օրերին տեղեկատուութիւնը տարբեր խողովակներով էր տեղ հասնում, եւ դժուար

էր ճշգրիտ տեղեկութիւններ հաղորդելը: Արդէն կարող ենք նշել, որ Հայկում ունենք 2 գոհ՝ Միւրնա Միւսաբեան-Թէնէքեան, Ալպեր Թէնէքեան: Թուրքիայում զոհուել են Սամի, Արտա, Ալեքս Թապաչեանը, Մարիամ Քարաթաշը, Դշխուն Մերոպեան/Պալըքեանը, Արմիկ Մերոպեանը, Մերոպ Մերոպեանը, Պայծառ Սիլահլինը, Անթուան Հորոզը, Զիլան Տիգրիսը, Եոհաննայ

Շար.ը էջ 5

Ֆրանսա Եւ ԱՄ Անհրաժեշտ Կը Համարեն Լաչինի Միջանցքով Ազատ Տեղաշարժի Վերականգնումը

Ֆրանսայի արտաքին գործերու նախարար Քաթրին Բոլոնյան եւ Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղար Էնթոնի Պլինքըն «անհրաժեշտ կը համարեն այսպաղ վերականգնել ազատ տեղաշարժը Լաչինի միջանցքով», որ արդէն շուրջ երկու ամիսէ արգելափակուած է Ատրպէյճանի կողմէ: Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ իրադրութեան ու հայ-ատրպէյճանական հակամարտութեան լուծման ուղղուած ջանքերու մասին Բոլոնյան եւ Պլինքընը խօսած են հեռախօսազրոյցի ընթացքին:

«Լեռնային Ղարաբաղի շրջափակման հետեւանքով ի յայտ եկած լրջագոյն մարդասիրական հետեւանքները անընդունելի են, եւ Ֆրանսան ու Միացեալ Նահանգները վարչապետ Փաշինեանի ու նախագահ Ալիեւի հետ շփոմաներու միջոցով, կը համատեղեն ջանքերը՝ վերջ տալու այս իրադրութեան», կ'ըսուի Ֆրանսայի Արտաքին գործերու նախարարութեան տարածած հաղորդագրութեան մէջ:

ՐԱՅԱՍԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

ԽՆԴԻՐ Ե ԴՐՈՒԱԾ ՎԱՐԿԱՔԵԿԵԼ ԵՄ ԴԻՄՈՐՈՎԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Հայաստան» դաշինքի պատգամաւորը «պաշտօնական տուեալ» է համարում Ալիեւի գրպանային ՋԼՄ-ի haqqin.az-ի խմբագրի եւ Բաքվում ՌԴ դեսպանի ենթադրութիւնները.

ԵԼԵՆԱ ԱԶՍԵՆԱՆ

Ընդդիմութեան ներկայացուցիչները՝ ԱԺ բարձր ամպիոնից հնչող որոշ յայտարարութիւններ ակնյայտօրէն թելադրուում են արտաքին շահագրգիռ ուժերի կողմից եւ միտուած են բաւարարել նրանց պահանջները՝ կանխել, կանխարգելել, իսկ եթէ ոչ, ապա վարկաբեկել ՀՀ պետական եւ անվտանգային շահերին միտուած որոշակի գործընթացներ եւ այսպիսով սպասարկել օտար շահեր:

ՀՀ հարկատուների միջոցներով աշխատավարձ ստացող օպորտիւնիստ, փաստօրէն, գործում է նոյն այդ պետութեան քաղաքացիների շահերի շահերի դէմ՝ յայտնի հին հայկական սացուածքի տրամաբանութեամբ՝ «մեր քայն ուտում է, ուրիշի դրանք՝ հաշում»: Ընդդիմութեան եւ նրանց յանձնարարականներ իջեցնողների անհանգիստ շարժումները նկատելի են մասնաւորապէս ԵՄ դիտորդական առաքելութեան տեղակայման «գոյժի» ի յայտ գալուց յետոյ: Այդ փաստն ակնյայտօրէն կանգնել է նրանց կողորդին եւ ոչ մի կերպ չի մարսում՝ դրանից բխող հետեւանքներով: Հետեւանքների մասին՝ քիչ անց, իսկ մինչ այդ նշենք, որ դիտորդների ժամանումը ՀՀ տեղի է ունենում Լաչինի միջանցքի ճգնաժամի խորապատկերին, երբ ուստի խաղաղապահ զօրակազմը չի կարողանում իրացնել կամ միտուանաւոր չի իրականացնում իր առաքելութիւնը, ինչի հետեւանքով անխուսափելիօրէն տեղի է ունենում մի պրոցես, որը ընդունուած է անուանել «ուստի խաղաղապահների հեղինակազրկում»: Եւ չնայած ուստական կողմի՝ ժամանակ առ ժամանակ տրուող

հաւաստիացումներին, թէ՛ միջանցքը «առաջիկայում», «մօտ ժամանակներս» կը բացուի, խոստացուած բացումն այդպէս էլ տեղի չի ունենում: Իսկ միջանցքի փակ լինելու ամէն օրը, անխուսափելիօրէն, էլ աւելի է ընդգծում տարածաշրջանում ուստական ռազմական ներկայութեան հեղինակազրկման գործընթացը:

Եւ ահա, մինչ ուստական խաղաղապահ առաքելութիւնը օրաուր հեղինակազրկուած է չապաշրջափակուող միջանցքի պատճառով, ՀՀ-Ատրպէյճան սահմանին, առանց եւրոպական բիւրոկրատական քաջշուկների, տեղի է ունենում ԵՄ քաղաքացիական դիտորդական նոր՝ երկու տարի ժամկէտով առաքելութեան տեղակայում: ՌԴ-ից ի պատասխան հնչում է խանդի ու սպառնալիքի երանգաւորմամբ արձագանք, ՀԱՊԿ դիտորդները՝ «օրը վաղը» ռեժիմում տեղակայման մասին խոստում-հաւաստիացում եւ ինչպէս որ սպասուած էր, «կոնկուրենտ» առաքելութեանն ուղղուած վերաբերեալ յարձակումներ, որոնք ակնյայտօրէն մէկ կոնկրետ նպատակ են հետապնդում՝ որքան հնարաւոր է հեղինակազրկել այն, ներկայացնել «տարածաշրջան աշխարհաքաղաքական դիմակայութիւն բերելու», «առկայ հակասութիւնները սրելու» քօղի ներքոյ:

Այն, որ Ատրպէյճանը պէտք է լիներ ԵՄ առաքելութեան վրայ քար նետողներից մէկը, քանի որ նման ներկայութիւնը կապելու է իր՝ օկուպանտի ձեռքերն ու զսպելու է ախորժակը ՀՀ տարածքների նկատմամբ, տրամաբանական է: Այդ երկրում ՌԴ դեսպանն էլ «տոն տալով» «քար նետողին»՝ իր բաժին քարն է նետել ԵՄ առաքելութեան ուղղութեամբ: Պա-

տասխանելով Ալիեւի գրպանային ՋԼՄ-ի՝ Haqqin.az-ի գլխաւոր խմբագրի՝ «դիւանագիտական ազդերից ստացած» տեղեկութեանը, թէ ԵՄ առաքելութիւնը, որի կազմում կը լինի մինչեւ հարիւր դիտորդ, «ներառում է 70 ֆրանսացի ժանդարմ», ՌԴ դեսպանը հաստատել է «ժանդարմների» մասով տեղեկութիւնը: Ակնյայտ է, որ այդ լուրը ատրպէյճանական կողմին է փոխանցուել ուստական կողմից, որպէսզի հարցի ձեւով վերահասցէագրուի դեսպանին, որպէսզի վերջինս էլ իր հերթին հաստատի լուրն ու այսպիսով շրջանառութեան մէջ դրուի քաղաքացիական առաքելութեան «ոչ այնքան քաղաքացիական» լինելու, ռազմական կոմպոնենտ պարունակելու մասին հարցը: ՌԴ արտակարգ եւ լիազօր դեսպանի՝ Միխայիլ Բոչարնիկովի շահագրգռութիւնը՝ ԵՄ առաքելութեան կազմում «ժանդարմների առկայութեան» հարցը հենց Ատրպէյճանում հնչեցնելու մասով, հասկանալի է դառնում դեսպանի հետեւեալ յայտարարութեամբ՝ ԵՄ առաքելութիւնն ուղղուած է ՌԴ-ին կարգաւորման գործընթացից դուրս մղելուն: Պարոն դեսպանին, սակայն, պէտք է չիչեցնել ԵՄ ԱԳ խօսնակ Պետեր Ստանոյի պարզաբանումը՝ ԵՄ առաքելութիւնը քաղաքացիական է եւ այն կը ծառայի որպէս առանցքային տարր՝ աշակցելու հայատրպէյճանական յարաբերութիւնների կարգաւորմանն ուղղուած ջանքերին, հետեւապէս ՌԴ-ն ակնյայտօրէն սխալ է հասկացել ԵՄ առաքելութեան նպատակը եւ շարունակում է սխալ գնահատել վերջինիս ներգրաւուածութիւնը տարածաշրջանում: «ԵՄ առաքելութիւնը մեկնարկել է ՀՀ իշխանութիւնների խնդրանքով եւ ազատ որոշմամբ: ԵՄ-ն, իհարկէ, այս հար-

ցով կապի մէջ է եղել նաեւ Ատրպէյճանի իշխանութիւնների հետ: ...ԵՄ-ն ստանձնեց այդ դերը երկու կողմերի համապատասխան խնդրանքից յետոյ», - նշել էր Ստանոն՝ յաւելելով, թէ չիշեալ առաքելութեան տեղակայումը ՌԴ-ի գործը չէ:

Եւ ահա, հայրենի ընդդիմութիւնը, հաւատարիմ իր հունարին եւ պատուիրատուների հրահանգին՝ վարկաբեկել «օտարածին առաքելութիւնը», վկայակոչում է ոչ թէ ԵՄ-ի պարզաբանումներն ու հաւաստիացումները չիշեալ առաքելութեան նպատակների մասին, այլ... տիրաժաւորում է ուստատրպէյճանական տանդեմի քարոզչական սաղորիչ թէգերը: Կարկառուն դաշնակցական, լոնտոններում կրթութիւնը շարունակած Արթուր Խաչատրեանն, օրինակ, այսօր ԱԺ բարձր ամպիոնից զբաղուած էր ուստատրպէյճանական քարոզչական «պասն» ընդունել-փոխանցելով եւ մէջբերում էր ժանդարմների մասին haqqin.az-ի խմբագրի էյնուլա Ֆաթուլաեւի եւ ուստ դեսպանի ենթադրութիւնները:

«Եւրոպայում ՀՀ-ին խեթ են նայում («խեթ նայել»-ը Նիկոլ Փաշինեանի՝ նախօրէի էլոյթի ձեւակերպումն է-խմբ.): Ոչ միայն խեթ են նայում, այլեւ

Շար.ը էջ 15

ԿՈՇՈՒԿՅԻՈՆ ՌԻՍԿԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԽՈՐՔՐ

ՅԱԿՈԲ ԲԱՂԱԵԱՆ

Սա սկզբունքային հարց է, պէտք է գնանք մինչեւ վերջ, յայտարարել է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը Ջերմուկում անցկացուած Հակակոռուպցիոն խորհրդի նիստի ընթացքում: Դրան մասնակցել են պետական պաշտօնեաներ, քաղաքացիական կառույցների ներկայացուցիչներ: Թեման հրատապ է դարձրել 2022 թուականին Հայաստանի կոռուպցիայի դէմ պայքարի համաթուր նուագումը: Նուագումն իհարկէ երեք կէտով է, սակայն հաշուի առնելով մի շարք հանգամանքներ, այդ թւում եւ 2018-ից յետոյ հնչող յայտարարութիւնները, անգամ շօշափելի առաջընթացի բացակայութիւնը Հայաստանում պէտք է լինի մտահոգիչ, ուր մնաց երեք կէտով նահանջը: Ի վերջոյ, հարկ է արձանագրել, որ 2018 թուականից յետոյ ձեւաւորուած քաղաքական իշխանութեան «գաղափարական» առանցքը ըստ էութեան հենց կոռուպցիայի դէմ պայքարն է, այսպէս ասած հակակոռուպցիականութիւնը, առաւել եւս, երբ իշխանութիւնը յայտարարել է «իզմերի» բացակայութեան մասին: Եւ հիմա, փաստօրէն, տեղի է ունենում նաեւ նահանջ

գլխաւոր «գաղափարական» առանցքից, այսինքն նաեւ «հակակոռուպցիոնիզմի» բացակայութեան տանող միտում: Ծայրայեղացնել անշուշտ պէտք է, սակայն հարցը բոլորովին այլ հարթութեան վրայ է, որովհետեւ որպէս կանոն ծայրայեղութիւնները ձեւաւորուած են ժամանակի ընթացքում, երբ խնդիրները եւ իրերը ժամանակի ընթացքում չեն կոչուած իրենց անունով: Իսկ այստեղ կայ առանցքային մի հանգամանք, որի մասին հարկ է խօսել:

Հայաստանում քաղաքական ռեֆորմացիայի բացակայութիւնը ըստ էութեան պահպանում է դեռեւս նախկին կառավարող համակարգի ժամանակ ձեւաւորուած՝ իշխանութեան բանաձեւի առանցքային «մոդուլը», որն է՝ կապիտալի եւ իշխանութեան «համադրելի» գոյութիւն: Այլ կերպ ասած, քաղաքական իշխանութեան դիրքերի ամրութիւնը էպպէս պայմանաւորուած է առկայ քաղաքական խնդիրներին համարժէք եւ համադրելի կապիտալի առկայութեամբ: Երբ այն չկայ, առաջնում են քաղաքական անկանխատեսելիութեան ռիսկեր: Դրա լուծումը քաղաքական համակարգի ռեֆորմացիան է, որը սակայն իր

հերթին պահանջում է նաեւ կառուպցիայի դէմ պայքար: Սակայն, այստեղ էլ ահա ի յայտ է գալիս իշխանութեան շարունակուող «բանաձեւի» հանգամանքը: Իսկ դրա շրջանակում, ներկայիս իշխանութիւնը պէտք է ձեւաւորի իր կապիտալի կայուն բազան, յատկապէս նկատի ունենալով այն, որ կապիտալի ահուելի բազայի վրայ է հիմնուած ընդդիմութիւնը՝ նախկին իշխանութիւնը: Այս յարաբերակցութիւնն ինքնին պահպանում է քաղաքական մոտիւացիաներ, որոնք իրենց հերթին բարձր են պահում կոռուպցիոն ռիսկը: Տեղի է ունենում երկփեղկում: Մի կողմից կոռուպցիայի դէմ պայքարը ըստ էութեան ներկայիս քաղաքական իշխանութեան «նոյնականացման քարտի» գործնականում միակ չափանիշն է, միւս կողմից տնտեսա-քաղաքական համակարգային իրողութիւններն այնպիսին են, որ բարձր է մնում քաղաքական իշխանութեան եւ կապիտալի համադրելիութեան «օբիեկտիւ» պահանջուածութիւնը, առնուազն այնքան, որքան է այսպէս ասած առաջատար ընդդիմութեան ու կապիտալի համադրուածութեան աստիճանը:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
 ՄՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՅԱՉԱԿԵԱՆ
 ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
 Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ
 ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏԱՆԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
 ՎԱՐԷ ԱԶԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly
 Organ of the **Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA**
 1060 N. Allen Ave.
 Pasadena, CA 91104
 Phone: (626) 797-7680
 Fax: (626) 797-6863
 E-Mail: massis2@earthlink.net
 http://www.massisweekly.com

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
 Published Weekly
 Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
 USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
 Canada \$125.00 (Air Mail)
 Overseas \$250.00 (Air Mail).
 All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
 at Pasadena CA.
 Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ԼՈՒՐԵՐ

2022ԿԻՆ Հայաստանի Քաղաքացիութեան Համար Դիմած Է 25 Հազար Հայ

2022 թուականին Հայաստանի քաղաքացիութեան համար դիմած է 25 հազար հայ: «Արմենիան»-ի մամուլի սրահին մէջ հրաւիրուած ասուլիսի ընթացքին ՀՀ Սփիւռքի գործերու գլխավոր յանձնակատարի գրասենեակի ռազմավարութիւններու մշակման բաժնի պետ Յովհաննէս Ալեքսանեան նշեց, որ սա 1991 թուականէն ի վեր ամենամեծ ցուցանիշն է: 2018-2021 թուականներուն Հայաստանի քաղաքացիութիւն ձեռք բերած է շուրջ 40 հազար հայ:

Յովհաննէս Ալեքսանեան

նէր, բժիշկներ, իրաւաբաններ: «Յանկանում ենք նաեւ այս հարցը չքաղաքականացնել: Յաճախ նշուած է, որ դա պայմանաւորուած է պատերազմական գործողութիւններով: Ասեմ, որ հայրենադարձութեան լաւագոյն փորձ ունեցող երկրները միշտ փորձում են օգտագործել ճգնաժամային իրավիճակները, որոնք թույլ են տալիս աշխուժօրէն խթանել հայրենադարձութիւնը», ըսաւ Յովհաննէս Ալեքսանեանը: Խօսելով հայրենադարձներու խնդիրներուն մասին՝ Յովհաննէս Ալեքսանեանը նշեց, որ շրջանակը լայն է՝ երեխաները դպրոցներուն, մանկապարտէզներուն մէջ տեղաւորել, բնակարանային, անձնական բեռները տեղափոխելու հարց եւ այլն:

«Ի հարկէ, քաղաքացիութիւն ստանալը դեռ հայրենադարձութիւն չէ, սակայն գործընթացը սկսուած է հէնց դրանից: Դա առաջին եւ խոշոր քայլն է: Փորձը ցոյց է տալիս, որ նրանց զգալի մասը վերադառնում է Հայաստան: Հայրենադարձութիւնն այլընտրանք չունի պետութեան գարգացման համար», ըսաւ Յովհաննէս Ալեքսանեանը: ՀՀ քաղաքացիութեան համար դիմողներէն, հայրենադարձներէն շատերը Ռուսիայէն են, Սուրիայէն, Լիբանանէն եւ այլն: Անոր խօսքով՝ հայրենադարձները նոր մշակոյթ կը բերեն իրենց հետ՝ կրթական, աշխատանքային: Շատերը կը բանան առեւտրային ընկերութիւններ, իրենց գործընկերները կը բերեն: Կու գան մասնագէտներ, որոնք կը ներկայացնեն ծառայութիւններու ոլորտը, հիւրանոցային առեւտուրը, տեղեկատուական արհեստագիտութիւնները, շինարար-

Նախագահական Նստավայրին Մէջ Տեղի Ունեցած Է Նորանշանակ Նախարարներու Երդման Արարողութիւնը

Նախագահական Նստավայրին մէջ տեղի ունեցած նորանշանակ նախարարներու երդման արարողութիւնը

Նախագահական նստավայրին մէջ ՀՀ նախագահ Վահագն Խաչատուրեանի եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի ներկայութեամբ տեղի ունեցած է Ներքին գործերու նախարար Վահէ Ղազարեանի, Էլեւմուտքի նախարար Վահէ Յովհաննիսեանի, կրթութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան նախարար Ժաննա Անդրէասեանի եւ արդարադատութեան նախարար Գրիգոր Մինասեանի երդման արարողութիւնը: Նորանշանակ նախարարները, ընթացքով երդման բնագիրը, նշած են. «Յանուն համազգային նպատակների իրականացման եւ հայ-

րենիքի հզօրացման՝ երդուած եմ բարեխղճօրէն կատարել ժողովրդի առջեւ ունեցած պարտաւորութիւններս, պահպանել Հայաստանի Հանրապետութեան Սահմանադրութիւնը եւ օրէնքները, նպաստել Հայաստանի Հանրապետութեան ինքնիշխանութեան եւ շահերի պահպանմանը, հաւատարիմ մնալ կառավարութեան անդամի բարձր կոչմանը»: Երդման արարողութեան աւարտին Նիկոլ Փաշինեանը եւ Վահագն Խաչատուրեանը շնորհաւորած են նախարարները՝ մաղթելով բեղմնաւոր ու արգասաբեր աշխատանք՝ ի շահ հայրենիքի եւ ժողովուրդին:

Դուրս Եկեք Քաղաքական Դաշտէն Եւ Ծանապարհ Բացեք Նոր Ընդդիմութեան Համար. Աժ Նախագահը՝ Ընդդիմադիրներուն

ՀՀ Ազգային Ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեան խորհրդարանական ընդդիմութեան չորրորեց դուրս գալ քաղաքական դաշտէն եւ ճանապարհ բանալ առողջ ուժերու համար:

ՀՀ Ազգային Ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեան

Արձագանգելով նախորդ օրը Աժ ամպիոնէն «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Արմէն Ռուստամեանի՝ նոր ընտրութիւններու մասին ելոյթին՝ Սիմոնեան նշեց, թէ լաւ է, որ ընդդիմութիւնը կը խօսի ընտրութիւններուն մասին: «Պատերազմից յետոյ ընտրութիւնների մասին խօսում էինք մենք, դուք խօսում էիք վազզէն Մանուկեանի մասին: Ի դէպ, ո՞ւր է վազզէն Մանուկեանը», ըսաւ Սիմոնեան:

Կով պիտի յայտնուի: Դիմելով ընդդիմադիրներուն՝ Աժ նախագահը ըսաւ. «Դուք պէտք է դուրս գաք քաղաքական դաշտից եւ ճանապարհ բացէք նոր ընդդիմութեան համար: Քանի դեռ դուք, «Պատիւ Ունեմ»-ը զբաղեցնում էք ընդդիմադիր դաշտը, դա ամենամեծ վնասն է ՀՀ-ին, դուրս եկէք քաղաքականութիւնից, դուք սպառուել էք ձեր քաղաքական օրակարգը՝ անընդհատ այդ նոյն սկաւառակը պտրտեցնելով, անընդհատ նոյն բաները մեր մասին ասելով: Հասկացանք, ասացիք դա: Դուրս եկէք, թողէք թող առողջ ուժերը գան: Հետագայում, եթէ մենք էլ ընտրութիւններում կը պարտուենք, իշխանութիւնը կը յանձնենք իրենց եւ հանգիստ սրտով կը հեռանանք, քանի որ մեր նպատակն է ՀՀ-ում մեր կողմից ներդրուած ազատ ընտրութիւններով, թափանցիկ ընտրութիւններով իշխանութիւնը փոխանցել մէկ այլ ուժի, շնորհաւորել այդ իշխանութեանը եւ հեռանալ: Բայց քանի դեռ դուք կաք, դա անհնար է դառնում»:

Աժ նախագահը վստահեցուց, որ իշխանութիւնն ու գիրքը ընտրողները կապի մէջ են՝ չորրորեց ընդդիմութեան իրենց ընտրողներուն մասին մտածել: Ան ընդդիմադիրները մեղադրեց երթերուն գումարով մարդ բերելու փորձերուն մէջ՝ ընդգծելով, որ այդ երթերուն քանակը չէր գերազանցեր 5-10 հազարը՝ այն պարագային, երբ ընդդիմութիւնը ընտրութիւններով 200 հազարէն աւելի ձայն հաւաքած էր:

Սիմոնեան վստահեցուց, որ իշխանութիւնը նոր ընտրութիւններու կայացման խնդիր չունի՝ կարծիք յայտնելով, որ Դաշնակցութիւնը հիմա պէտք է ձգտի նոր ընտրութիւններու: «Դաշնակցութիւնն առաջին անգամ այսպիսի մեծ կազմով Աժ-ում է յայտնուել: Ան վստահ է, որ իշխանութիւնը նոր ընտրութիւններու պարագային աւելի շատ ձայն ալ պիտի հաւաքէ, սակայն Դաշնակցութիւնը կա՛մ խորհրդարանին մէջ պիտի չյայտնուի, կա՛մ աւելի քիչ քանա-

Ս. Օհանեանի Եւ Արմէն Չարչեանի Նկատմամբ Յարուցուած Է Քրեական Հետապնդում

Սեյրան Օհանեանի եւ Արմէն Չարչեան

Ազգային Ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւորներ Սէյրան Օհանեանի եւ Արմէն Չարչեանի նկատմամբ յարուցուած է հանրային քրեական հետապնդում: «Արմենպրես»-ի հետ զրոյցին այս մասին ըսած է ՀՀ գլխավոր դատախազի խորհրդական Լուսինէ Մարտիրոսեանը: Ան նշած է, որ Սէյրան Օհանեանին մեղադրանք առաջադրուած է: Սէյրան Օհանեանը կը մեղադրուի այն բանով, որ օգտագործելով պաշտօնէական դիրքը՝

աջանձնապէս մեծ չափերով վատնում կատարած է (2 դրուագ), ինչպէս նաեւ անձնական այլ շահագրգռուածութենէ եւ խմբային շահերէ ելլելով՝ իր պաշտօնէական դիրքը ծառայութեան շահերուն հակառակ օգտագործած է, որ անգրուելութեամբ յառաջացուցած է ծանր հետեւանքներ (2 դրուագ): Արմէն Չարչեանը կը մեղադրուի հանրութեան յայտնի «հաց բերողի»՝ Արթուր Սարգսեանի գործով կեղծ բժշկական եզրակացութիւն տալու մէջ:

ԼՈՒՐԵՐ

Փաշինեան Խովանի Զեռ ՔՈՆարկած Է Լաչինի Միջանցքի Շրջափակման Զեռեւանքները

Փաշինեան կը հանդիպի ԵԱԳԿ Միջանցքի Խովանի ղուս համանախագահ Իկոր Խովանի հետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ընդունած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ շարաքերութիւններու կարգաւորման աջակցելու հարցերով Ռուսիոյ արտաքին գործերու նախարարի յատուկ ներկայացուցիչ, ԵԱԳԿ Միջանցքի ղուս համանախագահ Իկոր Խովանի:

Զրուցակիցները անդրադարձած են Ատրպէյճանի կողմէ Լաչինի միջանցքի ապօրինի շրջափակման հետեւանքով Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ստեղծուած մարդասիրական ճգնաժամին եւ անոր յաղթահարման ուղղուած քայլերուն:

Վարչապետ Փաշինեան ընդգծած է Ատրպէյճանի կողմէ 2020 թուականի Նոյեմբեր 9-ի եռակողմ յայտարարութեան հերթական խախտման փաստը եւ յայտարարութեամբ ստանձնած պարտաւորութիւնները լիարժէք իրականացման անհրաժեշտութիւնը:

Քննարկուած են նաեւ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ շարաքերութիւններու կարգաւորման հնարաւորութիւններուն ու Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրին վերաբերող հարցեր:

Խաղաղութեան Պայմանագրի Բնագրին Մէջ Ղարաբաղի Մասին Յիշատակում Կայ, Բայց Այդ Վերջնական Չէ. Արմէն Գրիգորեան

Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան պայմանագրի բնագրին մէջ Ղարաբաղի մասին յիշատակում կայ, բայց այդ փաստաթուղթը վերջնական չէ, «Ազատութեան» հարցումին ի պատասխան տեղեկացբւց Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեան:

Երեւանն ու Պաքուն հինգ ամիսէ կ'աշխատին խաղաղութեան պայմանագրի բնագրին վրայ՝ պարբերաբար գայն լրամշակելով եւ միմեանց փոխանցելով: Առ այսօր սակայն յայտնի չէ, թէ արդեօք կողմերը որեւէ համաձայնութեան եկած են այդ փաստաթուղթին շուրջ: Քննարկուող նախագիծը եւս չէ հրապարակուած:

«Ազատութեան» հարցումին, թէ այս պահին քննարկուող, մշակուող փաստաթուղթին մէջ Ղարաբաղի մասին յիշատակում կ'այ, թէ՛ չկայ, Գրիգորեան պատասխանած է. «Ղարաբաղի մասին յիշատակում կայ: Պէտք է հաշուի առնել, որ այդ փաստաթուղթը վերջնական չէ դեռ: Դա բանակցային գործընթաց է: Եւ գիտէք, յայտնի մօտեցում կայ բանակցութիւններում, որ եթէ ամէն ինչ համաձայնեցուած չի, դեռ ոչ մի բան համաձայնեցուած չի»:

Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղարը պարզաբանեց, թէ Հայաստանը կողմ է, որ միջազգային տեսանկի մեխանիզմի շրջանակին մէջ քննարկումներ տեղի ունենան Ստեփանակերտի եւ Պաքուի միջեւ: «Հայաստանը շարունակում է աշխատել միջազգային գործընկերների հետ, որպէսզի այդ մեխանիզմը կայանայ: Պաքուն մինչեւ այժմ մերժել է այս գաղափարը: Այս մեխանիզմին կարող է անդրադարձ լինել միջազգային այն պայմանագրում՝ խաղաղութեան պայմանագրում, որի շուրջ բանակցութիւններ են ընթանում»:

ՀՀ Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղար Արմէն Գրիգորեան

«Ազատութեան» այն հարցումին, թէ արդեօք սկզբունքային է հայկական կողմին համար, որ որեւէ կերպ Ղարաբաղի հարցը արծարծուի այդ խաղաղութեան պայմանագրի փաստաթուղթին մէջ, Գրիգորեան ըսաւ. «Հայկական կողմի համար աւելի կարեւոր է միջազգային տեսանկի մեխանիզմի ստեղծումը, որի շրջանակներում Ստեփանակերտը եւ Պաքուն կը քննարկեն անվտանգութիւնը եւ իրաւունքները: Թէ դա ո՞ր ձեւաչափով կը կատարուի, դա չի առաջնայինը: Առաջնայինը դա մեխանիզմի ստեղծումն է»:

«Միջազգային Զանրութիւնը Պէտք Է Խօսքէն Անցնի Գործի». Արայիկ Յարութիւնեան

Պաշտօնական Ստեփանակերտը կոչ կ'ընէ միջազգային հանրութեան խօսքէն գործի անցնելու:

Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանը, տարածած յայտարարութեամբ, կը դիմէ ԵԱԳԿ Միջանցքի ղուս համանախագահող Ռուսիոյ, ԱՄՆ-ին եւ Ֆրանսային, ինչպէս նաեւ՝ միջազգային հանրութեան բոլոր անդամներուն՝ միասին կամ առանձին-առանձին արդիւնաւէտ միջոցներու ձեռնարկելու Արցախի կեանքի ճանապարհի բացման եւ նորանոր յանցագործութիւններու կանխման ուղղութեամբ:

Պաշտօնական Ստեփանակերտը նաեւ կը յորդորէ պատժամիջոցներ սահմանել Արցախի ժողովուրդին դէմ կատարուող յանցագործութիւններու բոլոր հեղինակներուն ու աջակիցներուն եւ Ատրպէյճանի պետութեան դէմ՝ ի թիւս այլ պատժամիջոցներու՝ արզիլելով անոնց մոտաքր սեփական տարածքներ եւ սառեցնելով իրենց երկիրներուն մէջ գտնուող շարժական եւ անշարժ գույքը:

«Ատրպէյճանի կողմից Արցախի ժողովրդի ցեղային գտման փորձը մտնում է մարդկութեան դէմ (erga omnes) յանցագործութիւնների իրաւական հասկացութեան մէջ: Դրա կանխումը բարոյական, իրաւական եւ քաղաքական պարտաւորութիւն է, որը պարտադիր է Միացեալ Ազգերի Կազմակերպութեան կանոնադրութիւնը ստորագրած բոլոր կողմերի համար: Ուստի, միջազգային հանրութեան իւրաքանչիւր անդամի պարտաւորութիւնն է առաւելագոյնը կատարել նաեւ Արցախի ժողովրդի պաշտպանութեան եւ սեփական հայրենիքում արժանապատուօրէն ապրելու համար», ըս-

Արցախի նախագահ Արայիկ Յարութիւնեան

ուած է Արցախի նախագահի յայտարարութեան մէջ:

Ողջունելով բազմաթիւ երկիրներու գործադիր եւ օրէնսդիր իշխանութիւններու, ինչպէս նաեւ միջազգային կազմակերպութիւններու յստակ կոչերը Ատրպէյճանին՝ անյապաղ ու անվերապահ կերպով վերացնելու շրջափակումը՝ Արայիկ Յարութիւնեան կ'ընդգծէ, որ «այդ պահանջներն ու դիրքորոշումները, սակայն, քիչ ազդեցութիւն կ'ունենապ Ատրպէյճանի մոլեռանդ ու ատելութեամբ լեցուն անգիջողականութեան պայմաններուն մէջ»:

«Ահա թէ ինչու միջազգային հանրութիւնը պէտք է խօսքից անցնի գործի, ինչպէս նա վարում է այլ տարածաշրջաններում՝ ցեղասպանութեան վաղ ասպանագող նշանների առկայութեան դէպքում», մասնաւորապէս նշած է Արցախի նախագահը:

Ստեփանակերտէն Ոչ Կը Զերքեն, Ոչ Ալ Կը Զաստատեն Լուրերը, Թէ Արցախի Նախագահն Ու Պետական Նախարարը Մոսկուա Գացած Են

Արցախի նախագահն ու պետական նախարարը շրջափակումը ճեղքած ու Մոսկուա գացած են. այս տեղեկատուութիւնը կը շրջանառուի, առանց հերքման կամ հաստատման:

«Մամուլում եղած այդ բովանդակութեամբ լուրերը չենք մեկնաբանում», «Ազատութեան» ըսած է Արցախի նախագահի մամուլի խօսնակ Լուսինէ Աւանեսեանը:

Արցախի նախագահի մամուլ խօսնակը տեղեկութիւնը չի մեկնաբաներ, կառավարութեան լրատուականը նոյնպէս: Թէ՛ Արայիկ Յարութիւնեանի ու թէ՛ պետական նախարարին լրատուականները չեն ալ հերքեր: Արցախցի ընդդիմադիր Տիգրան Պետրոսեանի տեղեկութեամբ՝ Արայիկ Յարութիւնեանը արդէն գացած է կամ, իսկ Ռուբէն Վարդանեանը դեռ Մոսկուա է:

Թէ ի՞նչ ճանապարհով, Պետրոսեանը պատասխանեց. «Մի գուցէ ռուս խաղաղապահների կամ կարմիր խաչով է դուրս եկել,

յստակ չեմ կարող ասել, բայց որ այստեղ չի գտնում, դա իրականութիւն է»:

Նախագահ-պետական նախարար խմորումներ են, ըստ Պետրոսեանի, այդ ալ իրենց ոչ միասին, այլ հերթով տարած է Մոսկուա:

«Մենամարտ է գնում, այսպէս ասեմ, Արայիկ Յարութիւնեանը, որ գնաց-եկաւ, ինքը աշխոյժ տարբեր շրջանակների հետ հանդիպումներ է անցկացնում եւ այդ ամբողջ հանդիպումները միտում են նրան, որպէսզի Ռուբէնին հանեն այստեղից», ընդգծեց ան:

Տիգրան Պետրոսեան կ'ըսէ, որ այժմ Յարութիւնեանի խմբակիցները լուրեր կը տարածեն, որ Ռուբէն Վարդանեանը կ'մ պիտի չվերադառնայ, կ'մ պիտի վերադառնայ հրաժարականի թուղթը ձեռքին. «Տեղեկութիւններ ունեմ, որ Նիկոլ Փաշինեանի հետ էլ է հանդիպել ու տեղեկութիւններ ունեմ, որ Նիկոլ Փաշինեանն էլ է դէմ Ռուբէն Վարդանեանին»:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՐԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ՇԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ԸՆԿԵՐՈՒԽԻ ԱՆԻ ԵՓԻՐԵՄԵԱՆ Այցելեց «Մասիսի» Խմբագրատուն

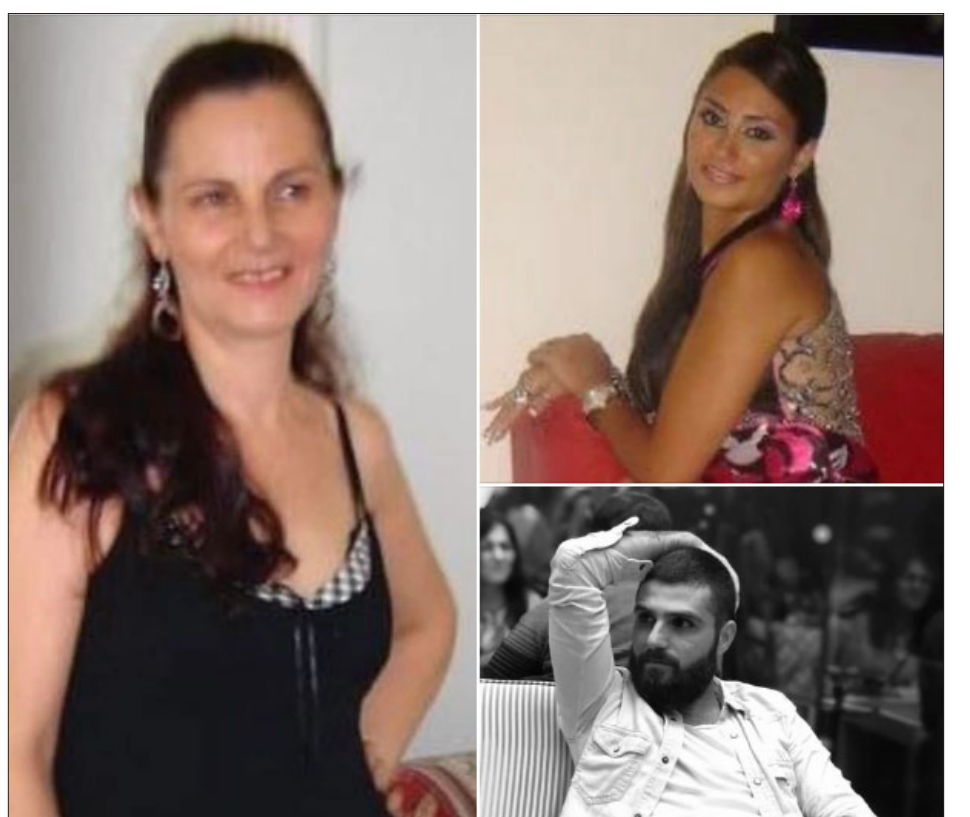

ՄԴՀԿ Լիբանանի պաշտօնաթերթ՝ «Արարատ» օրաթերթի տնօրէնուհի Ընկերուհի Անի Եփրեմեան այցելեց «Մասիս» շաբաթաթերթի խմբագրատուն, ուր հանդիպում ունեցավ խմբագրական կազմի անդամներուն հետ:

Ընկերուհի Եփրեմեան տեղեկութիւններ փոխանցեց Լիբանանահայ մամուլի ներկայիս դիմագրաւած դժուարութիւններու մասին՝ երկրէն ներս տիրող տնտեսական սուր տագնապին պատճառաւ:

Տեղի ունեցաւ կարծիքներու փոխանակում՝ Հնչակեան մամուլի տարբեր օրկաններուն միջեւ համագործակցութիւնը զարգացնելու կարեւորութեան մասին:

Հ.Մ.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութիւնը Գումեց Սահը Մեսրոպեան Ընտանիքի Երեք Անդամներուն

Երկրաշարժէն զոհուած Մեսրոպեան ընտանիքի երեք անդամները

Հայ Մարմնամարզական Միութեան՝ Հ.Մ.Մ-ի կեդրոնական վարչութեան հրապարակած հաղորդագրութիւնը խոր կսկիծով կը գուժէ երկրաշարժի աղէտի պատճառով, իսկէնտէրունի մէջ որոնողական աշխատանքներու հետեւանքով գտնուած դիակները՝

Հայկալի Հ.Մ.Մ-ի նախկին Տիկնաց Վարչութեան Ատենապետուհի, Դշխուն Մեսրոպեանի (Ծնեալ 1953) եւ իր երկու զաւակները Արմիկի (1978) եւ Մեսրոպի (1985) որոնք եղած են Հ.Մ.Մ-ի սկաուտներ եւ Արմիկը Նոր Սերունդի պարախումբի անդամ:

Երկրաշարժին Հետեւանքով Թուրքիոյ Եւ Սուրիոյ Մէջ Զոհուած ԵՆ 13 Հայեր

Շարունակուած էջ 1-էն

Գարոլինա Գափը», ըսաւ Յովհաննէս Ալեքսանեանը:

Կան նաեւ վիրաւորներ: Մէկ մասը վիրահատուած է եւ բուժում կը ստանայ, միւս մասը թեթեւ վնասուածքներ ստացած է: Հայկական հաստատութիւնները եւս վնասուած են, զգալի տուժած են յտակապէս Սուրիոյ տարածքին: Կը ճշդուի ճշգրիտ վնասին չափը, այդ հաստատութիւններուն հետագայ օգտագործելիութեան հնարաւորութիւնը:

շրջանակներ, ի սէր թուրք-ատրպէյճանական յարաբերութիւններու կը փորձեն «գաղտնի պահել այս իրողութիւնը, այլեւ յստակ է որ սառուցք սկսած է հալիլ: Թուրքիա այն երկիրն է եւ Ա-Գէ-Փէ այն իշխանութիւնն է, որ չի մոռնար դժուար պահուն կատարուած օգնութիւնը, մարդասիրական դրսեւորումները, ուստի կը սիրենք յուսալ, որ այս բոլորը պիտի նպաստեն հաշտութեան գործընթացին:

Հայաստան 100 Թոն Օգնութիւն Ուղարկեց Երկրաշարժի Աղիտեալներուն

Հայաստանը օգնութիւն տրամադրած է ինչպէս Սուրիոյ, այնպէս ալ Թուրքիոյ: Ուղարկուած են փրկարարական ջոկատներ, մարդասիրական օգնութիւն: Յովհաննէս Ալեքսանեանը տեղեկացուց, որ շատ հայրենակիցներ դիմած են Սփիւռքի յանձնակատարին զրասենեակ հանգանակութեան համար:

Շաբաթ օր 100 թոն մարդասիրական օգնութիւն ուղարկուեցաւ Թուրքիոյ: Բոլորս միասին դիտեցինք տեսանիւթերն ու լուսանկարները: Տեսանք թէ ինչպէս 30 տարի փակ մնալէ ետք, այս ծանր օրերուն բացուեցաւ Մարգարա-Ալիճան սահմանային անցակէտը եւ հինգ բեռնատարներ անցան սահմանը մուտք գործեցին Ըղտը, հոնկէ հասնելու համար աղէտի գօտի:

Տեղական հեռատեսիլի կայաններուն մեծ մասը լուծութիւն պահեց այս մասին, միայն էմթիվի եւ մէկ երկու կայաններ հաղորդեցին լուրը, չիչեցնելով նաեւ որ Հայաստանի փրկարարներ եւս կան աղէտի գօտիին վրայ: Բայց ինչ ալ որ ըլլայ, որքան որ կարգ մը

Առաջին արձագանգները սպասցնել չտուին հայ-թրքական բանացկութիւններու թուրք յատուկ ներկայացուցիչ Մէրտար Գըլըճ, բեռնատարներու գալն ընդամէնը երկու ժամ չետոյ, շնորհակալական խօսք ուղղեց Հայաստանի արտաքին գործոց փոխնախարար Վահան Կոստանեանին ու իր հայ պաշտօնակից Ռուբէն Ռուբինեանին:

«Շնորհակալ եմ ձեր այն ջանքերուն համար, որոնց շնորհիւ իրականացաւ այս ամէնը: Ես մ իշտ պիտի յիշեմ այն առատաձեռն օգնութիւնը, զոր Հայաստանի ժողովուրդը ուղարկեց աղէտի գօտի, օգնելու համար երկրաշարժէն տուժած շրջաններու աղիտեալներու եւ թեթեւցնելու համար անոնց տառապանքը», գրեց Գըլըճ: Ան յիշեցուց որ փրկարարներ եւ թէքնիք օգնութիւն ուղարկելու հետ միասին, Հայաստան հինգ բեռնատարներով 100 թոն ուտելիք, ջուր, դեղորայք եւ առաջին անհրաժեշտութեան այլ պարագաներ ուղարկեց աղէտի գօտի:

Հայաստանի փրկարարներու 27 հոգինոց ջոկատը հայ-թուրք եւ ամերիկացի փրկարարներ, միասնաբար յաջողած են Ատրեամանի փրկարարներէն երեք հոգի ողջ դուրս հանել: Անոնք ձեռքի եւ ոտքի բեկումներ ունեցած են բայց անոնց կեանքի վտանգ չի սպառնար:

Սուրիա Գործուղուած Հայ Փրկարարները Կը Վերադառնան Հայրենիք

Սուրիա գործուղուած Հայաստանի փրկարարական ջոկատը

Սուրիա գործուղուած Հայաստանի փրկարարական ջոկատը աւարտած է իր առաքելութիւնը եւ կը վերադառնայ հայրենիք: Այս մասին յայտնած է Հայկալի մէջ Հայաստանի Գլխաւոր հիւպատոսութիւնը:

«Հայկալ ժամանած փրկարարական խումբը աւարտելով իր առաքելութիւնը վերադարձաւ հայրենիք», ըսուած է հիւպատոսութեան Ֆէյսապուրի էջի հրապարակման մէջ:

Սուրիոյ մէջ տեղի ունեցած աղէտալի երկրաշարժէն չետոյ Հայաստանը 29 հոգիէ բաղկացած փրկարարական խումբ ուղարկած էր Սուրիա:

Արցախի Մէջ Սահմանադրութեան Փոփոխութենէն Յետոյ Նախագահը Պիտի Ընտրուի Ազգային Ժողովին Կողմէ

Ղեկավարուելով Արցախի Հանրապետութեան Սահմանադրութեան 162-րդ յօդուածի 2-րդ մասով՝ Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Արայիկ Յարութիւնեանը ստորագրած է հրամանագիր, համաձայն որուն՝ նախաձեռնուած է Սահմանադրութեան փոփոխութեան գործընթաց՝ ռազմական դրութեան ժամանակ Հանրապետութեան նախագահի պաշտօնը թափուր մնալու պարագային Ազգային ժողովին կողմէ նախագահի ընտրութեան եւ անոր առանձնապատկութիւններուն վերաբերեալ:

Ըստ Արցախի նախագահի աշխատակազմին տարածած հաղորդագրութեան, Փետրուար 13-ին Արցախի Սահմանադրութեան փոփոխութեան նախագիծը ներկայացուած է Ազգային ժողովի քննարկման:

Առաջին Անգամ Մենք Ունենք Եւ Դրական Միգրացիոն Եւ Դրական Բնական Յաւելած

ՌՈՋԱ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Lragir.am-ի գրուցակիցն է ժողովրդագէտ, ՄԱՀՀԻ փորձագէտ Արտակ Մարկոսեանը

Պարոն Մարկոսեան, 2022 թուականին 33 մշտական բնակչութեան թիւն աւելացել 15.4 հազար մարդով: Ինչո՞վ է պայմանաւորուած սա:

Սա ձեւաւորուել է դրական բնական յաւելածի՝ 9.5 հազար մարդ եւ դրական միգրացիոն սալդոյի՝ 5.9 հազար մարդ արդիւնքում: Եթէ վերլուծուած ենք, 1991 թուականից մինչ օրս ընդամենը երկու տարի ենք ունեցել, երբ մշտական բնակչութեան թիւը չի նուազել: Նման արձանագրում եղել է 2012 թուականին, բայց այն ժամանակ մի առանձնայատկութիւն կար՝ բնակչութեան աճը եղել էր ի հաշիւ բնական յաւելածի: Այն ժամանակ միգրացիոն սալդոն բացասական էր եղել: Այս տարուայ առանձնայատկութիւնն այն է, որ, այո, իսկապէս առաջին անգամ մենք ունենք եւ դրական միգրացիոն սալդո, եւ դրական բնական յաւելած: Բնականաբար, 2020 թուականը չենք հաշուում, քանի որ կորոնավիրուսի հետեւանքով սահմանները փակ էին: Եւ դրա արդիւնքում՝ մշտական բնակչութեան թիւը 15 400-ով աճել է:

Նախորդ տարի Ռուսաստանից դէպի Յայաստան մեծ հոսք է արձանագրուել, կարող ենք ասել, որ մշտական բնակչութեան թիւի աճը մտել մեր հաշիւին է, որ ՌԴ հայերը Յայաստանի քաղաքացիութիւն են ստացել: Մենք գիտենք, որ քաղաքացիութիւն ստանալու դիմումների մեծ աճ կար:

Քաղաքացիութիւն ստանալու այդ դիմումներն աւելի շատ են, քան միգրացիոն սալդոն: Վիճակագրական կոմիտէն յատուկ մեթոդաբանութիւն ունի, որով հաշուարկում է միգրացիոն սալդոն, եւ, բնականաբար, այդ գործօնը եւս ազդեցութիւն ունեցել է: Բայց ընդհանուր առմամբ վերջին տարիներին տենդենց կայ, միգրացիոն բացասական 2018 թուականից սկսել է նուազել: Ոչ թէ սահմանաչին անցակէտերով ելքի ու մուտքի ցուցանիշը, այլ հենց միգրացիոն սալդոն սկսել է բաւական լուրջ նուազել: Պէտք է հաշուի առնել, որ 2020 թուականից մենք լուրջ փորձութիւնների միջով ենք անցել, եւ այս ցուցանիշը պէտք է ստիպի, որպէսզի աւելի ճիշտ ու թիրախային քաղաքականութիւն վարուի: Եթէ լուծուի նաեւ մեր անվտանգ-

գութեան միջավայրի բարելաւման հարցը, ապա աւելի լուրջ հոսք կ'ապահովուի: Չնայած առկայ խնդիրներին, Հայաստանը գրաւիչ երկիր է նաեւ օտարազգիների համար:

Ազգութեամբ ռուսների հոսքը կարող է ազդել մշտական բնակչութեան թիւի աճի վրայ:

Ոչ, ազգութեամբ ռուսների հաշուին չի կարող այս թիւն աճել: Իրենք առկայ բնակչութեան մէջ մարդահամարի ժամանակ հաշուառուել են, բայց մշտական բնակչութեան թիւի հաշուումն ժամանակ՝ ոչ:

Բնական յաւելածի այս ցուցանիշը ինչպէ՞ս էք գնահատում, ի՞նչ միտում է նկատուում:

2022 թուականին ծնունդների թիւի նուազում ունենք, մօտ 290-ով նուազել են, բայց պէտք է հաշուի առնենք, որ կորոնավիրուսը եւ անվտանգութեան հարցերը լուրջ ազդեցութիւն չեն ունեցել ծնելիութեան ցուցանիշի վրայ: Կորոնավիրուսի հետեւանքով զարգացած երկրներում ծնելիութեան լուրջ անկում է գրանցուել՝ ԱՄՆ-ում, այլ երկրներում: Բայց Հայաստանում 2020 թուականին 2019-ի համեմատ ունեցանք աճ, 2021 թուականին եւս աճ արձանագրուեց: 2022 թուականին նուազում կայ, բայց ցուցանիշը հաւասար է 2020 թուականի ցուցանիշին: Հայաստանում 2018 թուականից յետոյ մօտ 36 500-ի շրջանակներում ենք պահում ծնելիութեան տարեկան աճը: Կայունութիւնը եւս լաւ է, որովհետեւ կարող էր նոյնիսկ անկում լինել: Այն ծրագրերը, որոնք իրականացուած են՝ ուղղուած ծնելիութեան խթանմանը, տալիս են արդիւնք: Ավտանգութեան միջավայրի եւ որոշ հարցերի լուծման պայմաններում աւելի լուրջ աճեր կ'ունենանք:

Խաղաղապահները 25 Թոն Մարդասիրական Օգնութիւն Տեղափոխած Եւ Ստեփանակերտ

Ռուսական խաղաղապահ զօրախումբի զինուորները Ստեփանակերտի կաթնամթերքի գործարանին փոխանցած են 25 թոն մարդասիրական օգնութիւն: Այս մասին կը հաղորդէ խաղաղապահներու թեւեկրամեան ալիքը:

«Ռուսական խաղաղապահ զօ-

րախումբի զինուորները «հայեր միացէք» միջազգային բարեգործական կազմակերպութեան հետ համատեղ Լեռնային Ղարաբաղ տեղափոխած եւ Ստեփանակերտի կաթնամթերքի գործարանին փոխանցած են 25 թոն մարդասիրական օգնութիւն», ըսուած է հաղորդագրութեան մէջ:

ԵՄ Դիտորդական Առաքելութեան Տեղակայումը

Շարունակուած էջ 1-էն

տանգութեան Պայմանագրի կազմակերպութեան պատասխանատուութեան գօտին Հայաստանի Հանրապետութիւնում: Այսինքն՝ մեզ ասել իրենց պատկերացումը, թէ ո՞րն է Հայաստանի Հանրապետութիւնը: Մենք այս հարցի յստակ պատասխանը չենք ստացել: Միւս կողմից՝ ինչո՞ւ է հնարաւոր դրածել Եւրոմիութեան քաղաքացիական առաքելութեան գործուղումը, որովհետեւ Փրակի մէջ տեղի ունեցած քառակողմ հանդիպման արդիւնքում Եւրոմիութիւնը յստակ գծագրել է, այդ թուում՝ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի մասնակցութեամբ եւ համաձայնութեամբ, թէ որն է Հայաստանի Հանրապետութիւնը: Այսինքն՝ իրենք ասել են, որ մեր պատկերացմամբ Հայաստանի Հանրապետութեան քարտէզը սա է կամ մենք ենք ասել, նրանք ընդունել են ի գիտութիւն եւ հաստատել են: Իրենք գալիս են այդ տարածքը վերահասկողութիւն անելու, դիտելու», պարզաբանեց վարչապետը:

Վարչապետը ընդգծեց, որ առանց տարածքի մասին պատկերացման դիտորդական առաքելութիւնը պիտի ըլլայ տարօրինակ, որովհետեւ իրենց համար պարզ է, թէ իրենք ինչ պիտի դիտարկեն:

«Հարցը առաջացել է այն իրավիճակից, երբ Ատրպէյճանը բռնազրաւել է Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքները: Եթէ որեւէ առաքելութիւն չգիտի, թէ որն է Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքը, ինչպէ՞ս է ինքը դիտարկելու՝ բռնազրաւուած է Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքը, թէ՞ ոչ: Սա ամենակարեւոր խնդիրն է», ըսաւ վարչապետը:

Փաշինեան յայտնեց նաեւ, որ մինչեւ Եւրոմիութեան դիտորդական առաքելութեան տեղակայումը

մը՝ Ատրպէյճանը արեւմտեան հարթակներուն մէջ իր նախաարձակ գործողութիւնները ընդգէմ Հայաստանի կը բացատրէր անով, որ Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետը աւելի ու աւելի շատ Ռուսիոյ գործեր կը տեղակայէ Հայաստան-Ատրպէյճան սահմանին եւ կը պատրաստուի հայ-ռուսական համատեղ արձակուամի Ատրպէյճանի դէմ, իսկ Ատրպէյճանը իր արձակուամներով պարզապէս կը փորձէ շատ թէ քիչ հաւասարակշռել իրավիճակը, իր խոցելիութիւնները կառավարելու համար:

«Այս գործընթացը շարունակուած էր: Ընդ որում, արդէն ասել եմ, որ Արեւմուտքում փորձ էր արուած Հայաստանը ներկայացնել որպէս «Ռուսաստանի նախաարձակ քաղաքականութեան» մասնակից, իսկ Ռուսաստանում փորձ էր արուած ներկայացնել որպէս արեւմտեան դաւադրութեան մասնակից: Քանի որ Ռուսաստանի գործընկերները տեղում ունէին ներկայացուցիչներ եւ Արեւմտեան մեր գործընկերները արդէն սկսել էին մեզ խէթ նայել, ասելով, թէ դուք փաստօրէն պատրաստուած էք նախաարձակ գործողութիւնների, որովհետեւ այնտեղ ռուսական եւ հայկական գործերի մեծ կուտակումներ կան, պատրաստուած էք արձակուել Ատրպէյճանի վրայ, խեղճ ատրպէյճանցիները ստիպուած բարձունքներ են ուզում գրաւել, ցանկանալով հաւասարակշռել իրավիճակը: Հասաստալով, որ շատ մեծ ազդեւորներ են ծախսուած դրա վրայ, սասցինք՝ շատ լաւ, եկէք դիտարկէք այդ ամէն ինչը իրականութեանը համապատասխանում է, թէ՞ ոչ: Անկիւնաքարային դրոյթը նա է, որ աշխարհաքաղաքական ենթաբովանդակութիւն, բնականաբար, այս ամէն ինչում չկայ: Կայ յստակ օրակարգ, կայ յստակ հարց, որը փորձում ենք լուծել», եզրափակեց Փաշինեան:

«Երբեք Չնմանիս Թշնամիիդ»

Շարունակուած էջ 1-էն

ազդեցութեան տակ ժամանակաւոր երեւոյթ մըն է, որմէ ետք երկու երկիրներն ալ պիտի վերադառնան իրենց նախկին դիրքերուն՝ փորձելով բանակցութիւններու միջոցաւ կարգաւորել իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող հարցերը:

Եթէ ժողովուրդի վերաբերմունքը մասամբ հասկնալի է, սակայն զարմանալի է ընդդիմութեան պահուածքը, որ դարձեալ կը փորձէ շահագործել տեղի ունեցող այս վերջին իրադարձութիւնները ու քաղաքականացնել զանոնք: Նախ պէտք է յիշեցնել որ, 1999-ն, երբ տեղի ունեցաւ Իզմիրի երկրաշարժը, Յայաստանի այդ օրերուան կառավարութիւնը փրկարարական ջոկատ ուղարկեց Թուրքիա: Ի՞նչ կը վերաբերի այն քննադատութեան, որ Թուրքիա կ'ուղարկուի 100 թոն օգնութիւն, իսկ Արցախին ոչինչ, այս խօսքը իրականութեանն շատ հեռու է: Լաչինի միջանցքի փակումէն անմիջապէս յետոյ, Յայաստանի կառավարութիւնը 350 թոն պարենամթերք փորձեց հասցնել Արցախ, սակայն ճանապարհը փակ ըլլալով այդ օգնութիւնը երկու ամիսէ ի վեր կը

գտնուի Գորիս: Նոյն է ճակատագիրը «Յայաստան» Յամախակական Հիմնադրամի ուղարկած օգնութեան: Տակաւին չենք խօսիր տարեկան աւելի քան 200 միլիոն տոլարի դրամական օգնութեան մասին, որ կառավարութիւնը կը յատկացնէ Արցախին:

Ամէն հարցի մէջ Արցախի անունը շահագործելու մէջ մասնագիտացած ընդդիմադրութիւնը լաւ կ'ըլլար որ, իր մեծահարուստ կողմնակիցներէն նուիրատուութիւն հաւաքելով ինք օգնութիւն հասցնէր Արցախի ժողովուրդին, այլապէս աւել լաւ է լուռ մնալ՝ քան խայտառակուիլ մնալ պարզունակ միտքեր արտայայտելով:

Այս օրերուն մեր լսած ամենէն իմաստուն խօսքը կը պատկանի Ֆրանսացի յայտնի գրող Վիքթոր Յուկոյին, որ ըսած է՝ «Երբեք չնմանիս թշնամիիդ»: Յայ ժողովուրդը անգամ մը եւս փաստեց որ, ինք աւելի վեհանձն է քան իր թշնամիները եւ գիտե՞ցի՞ք ձեռով կատարել իր մարդասիրականը պարտաւորութիւնները՝ նոյնիսկ իր թշնամիներուն նկատմամբ:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

www.massispost.com daily news updates

Massis Weekly

Volume 43, No. 6

Saturday, February 18, 2023

The Deployment of EU Observation Mission on the Armenian-Azerbaijani Border Has No Geopolitical Context. PM Pashinyan

YEREVAN -- Prime Minister Nikol Pashinyan gave on Wednesday another reason for his reluctance to have monitors from the Collective Security Treaty Organization (CSTO) deployed to Armenia's border with Azerbaijan.

Pashinyan stated that unlike the European Union, the Russian-led military alliance has declined to recognize CSTO member Armenia's current borders.

Russia and other CSTO member states proposed such a deployment during a summit in Yerevan last November. Armenia turned down the offer on the grounds that they refused to condemn Azerbaijan's offensive mili-

tary operations along the border.

Yerevan requested a new and larger monitoring mission by the EU instead. The EU announced the impending launch of the two-year mission on January 23.

"They [the EU] said that 'this is what we regard Armenia's map' or rather we said that and they certified that," Pashinyan told the Armenian parliament. "They are coming to monitor that territory."

By contrast, he said, the CSTO has still not clarified what it sees as Armenian territory. Hosting a CSTO monitoring mission in these circum-

Continued on page 3

U.S. and France Working Together to End Lachin Corridor Blockade

PARIS — The United States and France are working together to try to end Azerbaijan's continuing blockade of Nagorno-Karabakh's land link with Armenia and the outside world, the French Foreign Ministry said on Friday.

The ministry said that French Foreign Minister Catherine Colonna and U.S. Secretary of State Antony Blinken discussed the issue in a phone call on Thursday. It said they "emphasized the need for free movement along the Lachin corridor to be immediately restored."

"The serious humanitarian consequences of the current deadlock on the people of Nagorno-Karabakh are unacceptable, and France and the United States are combining their ef-

forts to end the situation, through their contacts between [Armenian] Prime Minister Pashinyan and [Azerbaijani] President Aliyev," added a statement released by the ministry.

French President Emmanuel Macron spoke with Pashinyan by phone on Monday. According to the presidential Elysee Palace, Macron said the reopening of the corridor, blocked by Azerbaijani government-backed protesters on December 12, remains a "priority" for him. He also voiced "France's full solidarity with the Armenian populations facing growing humanitarian needs."

The U.S. and France have re-

Continued on page 3

Hayastan All Armenian Fund Provides Urgent Humanitarian Assistance to Armenian Community of Syria

YEREVAN — As a result of the devastating earthquake in Syria on February 6 which has worsened the ongoing humanitarian crisis in the country, the Hayastan All Armenian Fund is providing financial support to 15 Armenian educational institutions in Aleppo, as well as other Armenian educational institutions in Damascus, Latakia, and Kessab.

The assistance of \$100,000 is

provided by the French affiliate (Fonds Arménien de France) of the Hayastan All Armenian Fund and will be allocated to educational institutions for provision of financial assistance to around 1,100 teachers and technical staff.

The buildings of Armenian educational institutions and churches in

Continued on page 4

Armenia Sends Humanitarian Aid to Turkey Through Closed Border

YEREVAN — Armenia has sent trucks with humanitarian aid to Turkey through a border crossing opened for the first time in 35 years on Saturday, after a massive earthquake hit the region, the spokesperson of the Armenian Foreign Ministry Vahan Hunanyan informed.

"Today Armenia has sent humanitarian aid to Turkey. Trucks with humanitarian aid have crossed the Margara bridge on the border and are on their way to the earthquake-stricken region", Hunanyan wrote on Twitter.

Turkish State news agency

Anadolu said this was the first time the crossing had opened since 1988, when Turkey sent aid to Armenia after the country was hit by an earthquake that killed between 25,000 to 30,000.

The special representative of Turkey on normalization of relations with Armenia Serdar Kiliç expressed his gratitude for the humanitarian aid sent from Armenia to the Turkish disaster zone.

Kiliç in his "Twitter" page, particularly thanked the Deputy Foreign

Continued on page 4

Iran and Armenia Will Not Allow Creation of Corridor – Ambassador Abbas Badakhshan Zohouri

YEREVAN — Iranian Ambassador to Armenia Abbas Badakhshan Zohouri said that the leaders of Armenia and Iran are closely following the regional developments. The Ambassador said that in this context Armenia and Iran must have a special agenda.

“Armenia and Iran are and will be neighbors. Of course, we see some ruse, they speak about so-called corridors and some actions, but Iran and Armenia will not allow the creation of such corridor,” the Iranian ambassador said.

He added that the stance of both the Iranian and Armenian sides is very clear. “We must also be proactive. We must see what new steps we can take. We shouldn’t wait for a new idea to come up, for example, about the opening of a corridor, for us to start deciding what position to adopt. We shouldn’t allow such thing,” he said.

He said the establishment of the Iranian consulate-general in Kapan is an exemplary action in this regard, as well as the upcoming opening of the Armenian consulate in Tabriz.

Iran and Armenia concur around principles such as the need to respect international borders, peaceful resolution of disputes, need to respect the rights and security of the peoples in the region and collective efforts for having a stable region, the Iranian Ambassador said at the Armenia-Iran Relations in Context of Common Interests forum dedicated to the establishment of diplomatic ties between the two countries.

“The similar views and matching common interests of the two countries created a new situation in our relations. The concurrence and political consultations between the leaders of the two countries have reached an unprecedented level. Almost all high-level officials of the two countries met with their counterparts at least once in

the past one year and further exchange of views between the parties continued in various directions. The continuity of this process is definitely a necessity,” the Iranian ambassador said.

Ambassador Zohouri said commercial ties grew significantly as a result of the implementation of the Iran-EEU privileged trade agreement signed in 2015. He said the agreement will pave the way for further strengthening trade relations.

He attached importance to the broad partnership between the two countries in infrastructure issues.

“The situation resulting from the problems in the Goris-Kapan route, which, of course, was followed by the Armenian government’s significant efforts in direction of building an alternative road, proved that we need convenient and safe roads. We hope that in the next years the picture of transport route between Iran and Armenia will change significantly. We are sure that high-quality transport routes between Iran and Armenia will be effective in terms of elevating the positions of the two countries in the international arena. A threat against the international transport route passing through Iran and Armenia will constitute a threat not only against Iran and Armenia, but also other beneficiaries of that transport route,” the Ambassador said.

In conclusion, the Iranian Ambassador said that Armenia’s independence in 1991 opened a new door for the Armenian-Iranian relations, and political relations were officially established 31 years ago. Despite the turmoil in the region and in the world in the past three decades, the leaderships of the two countries highly appreciate the bilateral relations, the ambassador said.

The ambassador said he is ready to provide any assistance to deepen and strengthen cultural and intellectual relations.

U.S. and France Working Together to End Lachin Corridor Blockade

PARIS — The United States and France are working together to try to end Azerbaijan’s continuing blockade of Nagorno-Karabakh’s land link with Armenia and the outside world, the French Foreign Ministry said on Friday.

The ministry said that French Foreign Minister Catherine Colonna and U.S. Secretary of State Antony Blinken discussed the issue in a phone call on Thursday. It said they “emphasized the need for free movement along the Lachin corridor to be immediately restored.”

“The serious humanitarian consequences of the current deadlock on the people of Nagorno-Karabakh are unacceptable, and France and the United States are combining their efforts to end the situation, through their contacts between [Armenian] Prime Minister Pashinyan and [Azerbaijani] President Aliyev,” added a statement released by the ministry.

French President Emmanuel Macron spoke with Pashinyan by phone on Monday. According to the presidential Elysee Palace, Macron said the reopening of the corridor, blocked by Azerbaijani government-backed protesters on December 12, remains a

“priority” for him. He also voiced “France’s full solidarity with the Armenian populations facing growing humanitarian needs.”

The U.S. and France have repeatedly called for an end to the road blockade compounded by disruptions in Armenia’s electricity and natural gas supplies to Nagorno-Karabakh carried out through Azerbaijani-controlled territory. Azerbaijan has ignored these appeals, continuing to defend the protesters demanding that Baku be allowed to inspect “illegal” copper mines in Karabakh.

Azerbaijani Foreign Minister Jeyhun Bayramov reaffirmed Baku’s position during a phone conversation with U.S. Assistant Secretary of State Karen Donfried on Friday. Bayramov reportedly told her that the protesters’ demands are “legitimate” and must be fulfilled.

Donfried also spoke with Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan. According to the Armenian Foreign Ministry, Mirzoyan reiterated that the “illegal” blockade must be lifted “without any preconditions.”

The French co-chair of the OSCE Minsk Group, Brice Roquefeuil, telephoned Mirzoyan earlier on Friday.

Mexico Senate Recognizes the Armenian Genocide

MEXICO CITY — Mexico’s Senate has recognized the 1915 Armenian Genocide in the Ottoman Empire, stressing the need to protect universal human values.

According to the Armenian Embassy in Mexico, in a document adopted on February 8, the Senate also urged the Secretariat of External Relations to assist the Mexican authorities in officially recognizing the Armenian Genocide.

Speaker of the Armenian Na-

tional Assembly Alen Simonyan expressed gratitude to the Senate of Mexico for recognition of the Armenian Genocide.

“I express our deep gratitude to the Senate of the United Mexican States for adopting a document that recognizes the Armenian Genocide,” Alen Simonyan said in a Twitter post.

“This is an example of adherence to human values and rights,” the Speaker said.

Armenia Stands Ready at Any Moment for Opening of Land Border with Turkey

YEREVAN -- Armenia is ready to open its borders and normalize relations with Turkey at any time, Security Council Secretary Armen Grigoryan said Tuesday in parliament.

“We have an agreement with Turkey to enable the crossing of the land border between Armenia and Tur-

key by third-country citizens visiting Armenia and Turkey. And we also agreed on commencing direct air cargo trade between Armenia and Turkey, but there is no clear timeframe yet. Armenian and Turkish sides are holding discussions on these issues,” Grigoryan said.

Although Turkey was one of the first countries to recognize Armenia’s independence from the former Soviet Union, the countries have no diplomatic ties and Turkey shut down their common border in 1993, in a show of solidarity with Azerbaijan which was locked in a conflict with Armenia over the Nagorno-Karabakh region.

Turkey also refuses to recognize the Armenian genocide, committed during 1915-1923 when an estimated 1.5 million Armenians were massa-

cred by the Ottoman government. The overwhelming majority of historians widely view the event as genocide.

In 2009, Ankara and Yerevan reached an agreement in Zurich to establish diplomatic relations and to open their joint border, but Turkey later said it could not ratify the deal until Armenia withdrew from Nagorno-Karabakh.

In December 2021, the two countries appointed special envoys to help normalize relations.

European Parliament Committee Condemns Azerbaijan, Assesses Armenia as Regional Leader in Terms of Democracy

BRUSSELS — The European Parliament's Committee on Foreign Affairs has prepared a new report reviewing the EU's relations with Armenia, which calls on Azerbaijan to withdraw its troops from the territory of Armenia, emphasizes that any peace treaty must include the territorial integrity of Armenia, the rights and security of the Armenian population of Nagorno Karabakh, the quick and safe return of refugees and internally displaced persons to their homes and praises the work done by Armenia in the direction of democratic reforms, as a result of which Armenia has become a leader of democracy in the region.

In the new report, the MEPs strongly condemn the large-scale military attack on Armenia by Azerbaijan in September 2022, which violated previous attempts to achieve peace and led to the occupation of the sovereign territory of Armenia by Azerbaijani forces.

Emphasizing that this latest aggression has nothing to do with the long-term conflict over Nagorno-Karabakh, the report calls on the Azerbaijani authorities to withdraw troops from all parts of Armenian territory.

The report also urges the governments of both countries to work towards a comprehensive and mutually acceptable peace treaty, and urges the EU to continuously engage, mediate and effectively contribute to the peaceful resolution of the conflict.

The MEPs also reaffirm that for effectiveness, any peace treaty should include provisions that guarantee the integrity of Armenia's sovereign territory, the rights and security of the Armenian population living in Nagorno-Karabakh and other conflict-affected regions, and the swift and safe return of refugees and internally displaced persons to their homes.

The report welcomes the full entry into force of the Armenia-EU Comprehensive and Enhanced Partnership

Agreement in March 2021 and Armenia's commitment to implementing it.

The MEPs also praise Armenia for the significant reforms implemented in recent years, the democratization process, as a result of which the country has become a leader of democracy in the region. The MEPs also call on the European Union and Armenia to work closely on the implementation of current and future reforms within the framework of the Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement, stressing that it covers a wide scope of joint work.

The report also highlights Armenia's fight against crime and corruption, and encourages the government to continue reforms to strengthen democratic institutions, rule of law and judicial independence, despite the complex international context and challenges Armenia has faced.

Welcoming the improvements in terms of media freedom, the MEPs emphasize that the country's media environment is still polarized, the MEPs are concerned about the cases of hate speech and physical violence against journalists. They call for efforts to increase the diversity and media literacy of the country's media sector. Fully supporting the efforts of the Armenian government in the fight against disinformation, the MEPs noted that no measure should lead to restrictions on journalists' or freedom of speech.

"The report on EU-Armenia relations once again reaffirms the European Parliament's commitment to peace in the region and cooperation between Armenia and the EU in a number of important areas. As an important step in this direction, we welcome the deployment of the EU mission in Armenia and call on the government of Azerbaijan to guarantee the freedom and safety of movement through the Lachin Corridor, which has been blocked for almost 2 months," said rapporteur Andrey Kovatchev after the vote.

The Deployment of EU Observation Mission

Continued from page 1

stances would be "at least strange," he said during his government's question-and-answer session in the National Assembly.

"Because it would not be clear to them what they monitor," Pashinyan went on. "The issue arose when

Azerbaijan occupied Armenian territory. If a particular mission doesn't know what the territory of Armenia is, how is it going to determine whether or not Armenian territory is occupied?"

The Russian Foreign Ministry said late last month that the EU mission "can only bring geopolitical confrontation to the region." It accused the EU

25,000 Ethnic Armenians Applied for Armenian Citizenship in 2022

YEREVAN — The pace of repatriation is growing significantly in the past few years, according to Hovhannes Aleksanyan, the Head of the Strategy Development Department at the Office of the High Commissioner for Diaspora Affairs.

Aleksanyan said that 25,000 ethnic Armenians applied for Armenian citizenship in 2022, the highest annual number since 1991.

Nearly 40,000 ethnic Armenians obtained Armenian citizenship from 2018 to 2021.

"Of course, obtaining citizenship doesn't constitute repatriation in itself, but that's how the process begins. That's the first and major step. Experience shows that most of them repatriate. There's no alternative to repatriation for the development of the state," Aleksanyan said.

Most of those who apply for citizenship and most of the repatriates are from Russia, Syria, Lebanon and other countries. Aleksanyan credits the repatriates for bringing a new educational and working culture with them. Many of them open businesses and bring their partners along. Repatriates include lawyers, experts in the areas of service, accommodation, IT, construction, and healthcare.

"We wouldn't want to politicize this matter. It's often being said that this is due to the war operations. Let me mention that countries with the best experience in repatriation try to use the crisis situations that allow to actively promote repatriation," Aleksanyan said.

Speaking about the problems faced by repatriates, Aleksanyan said the circle of issues is broad – enrolling children in kindergartens and schools, housing, transporting personal items and so on. The Office of the High Commissioner for Diaspora Affairs is working with all governmental circles over these issues, Aleksanyan added.

U.S. and France Working Together

Continued from page 1

peatedly called for an end to the road blockade compounded by disruptions in Armenia's electricity and natural gas supplies to Nagorno-Karabakh carried out through Azerbaijani-controlled territory. Azerbaijan has ignored these appeals, continuing to defend the protesters demanding that Baku be allowed to inspect "illegal" copper mines in Karabakh.

Azerbaijani Foreign Minister

of seeking to "push back Russia's mediation efforts at any cost."

Pashinyan indicated on Wednesday that the more than 100 European observers that are due to be deployed in Armenia later this month will also be monitoring Russian troops stationed in the South Caucasus country. He said Azerbaijan has told Western powers that its "aggressive actions" are a response to increased Russian military presence in Armenia.

"Our Western partners started rebuking us that 'you are planning aggressive actions because there is a buildup of Russian and Armenian troops planning to attack Azerbaijan and the poor Azerbaijanis have to seize [Armenian] border heights to counter that threat.' We said, 'OK, come and monitor on the ground and see if that is true,'" added Pashinyan.

Pashinyan also stated that before the deployment of the European Union observation mission, Azerbaijan justified its aggressive actions against Armenia on Western platforms by the fact that the Prime Minister of the Republic of Armenia is deploying more and more Russian troops on the Arme-

Jeyhun Bayramov reaffirmed Baku's position during a phone conversation with U.S. Assistant Secretary of State Karen Donfried on Friday. Bayramov reportedly told her that the protesters' demands are "legitimate" and must be fulfilled.

Donfried also spoke with Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan. According to the Armenian Foreign Ministry, Mirzoyan reiterated that the "illegal" blockade must be lifted "without any preconditions."

nia-Azerbaijan border and preparing a joint Armenian-Russian aggressive attack on Azerbaijan, while Azerbaijan with its aggressive attacks is simply trying to balance the situation, to manage its vulnerabilities to some extent.

"This process continued. Moreover, I have already said that in the West, an attempt was made to present Armenia as a participant in "Russia's aggressive policy", and in Russia, an attempt was made to present it as a participant in the Western conspiracy. Since the Russian partners had representatives there and our Western partners had already started looking at us with mistrust, saying that you are actually preparing for aggressive actions, because there are large concentrations of Russian and Armenian troops there, you are going to attack Azerbaijan, the poor Azerbaijanis are forced to occupy heights, trying to balance the situation. Realizing that they are spending a lot of resources on it, we said: very well, let's consider whether all that is true or not. The key point is that, of course, there is no geopolitical context in all of this. There is a specific agenda, there is a specific issue that we are trying to solve," concluded Pashinyan.

The Armenian Church Spotlights Artsakh at the IRF Summit in Washington D.C.

WASHINGTON, DC — Last week the Eastern and Western Dioceses of the Armenian Church of North America participated in the International Religious Freedom (IRF) Summit 2023, a Washington D.C. gathering of civil society, religious leaders, scholars, journalists, relevant government officials, and other stakeholders in promoting religious freedoms across the world.

During and after the summit, Holy Etchmiadzin's Ecumenical Director H.E. Archbishop Vicken Aykazian (Eastern Diocese) and the Western Diocese's Artsakh Heritage Committee chair Simon Maghakyan, who also serves on the board of Save Armenian Monuments, joined by other community leaders, led a series of discussions on religious and other human rights in post-war Artsakh (Nagorno-Karabakh), particularly in light of Azerbaijan's ongoing blockade of Artsakh's corridor with Armenia.

"The Western Diocese was pleased to partner with the IRF Summit this year to spotlight vital issues concerning religious freedoms and other human rights across the world, particularly in Artsakh," remarked H.E. Archbishop Hovnan Derderian, Primate of the Western Diocese. "We are pleased that there is now a greater understanding among external international religious freedom stakeholders of the existential threats faced by Armenians, and express hope that our community's allies will be even more attentive and proactive in their efforts."

On February 1, Maghakyan, spoke in his academic capacity at the IRF Summit's Documenting IRF panel on the use of remote technologies in exposing destruction of houses of worship and sacred sites.

On February 3, Archbishop Aykazian and Maghakyan moderated a high-level private discussion among internal and external stakeholder organizations, initiated by the Western Diocese and hosted on Capitol Hill by

Belmont Abbey College, on supporting religious freedoms and other human rights in Artsakh.

"The IRF Summit and the February 3 stakeholder discussion demonstrated, yet again, that coalition building is important for defending Armenian rights," remarked Archbishop Aykazian. "We are grateful to the many partners that discussed with us the present and future of religious freedom protections concerning all threatened communities, including the Armenian community, and for expressing solidarity for Artsakh amid the ongoing blockade. We look forward to tangible actions on this front."

The Diocese delegation at the IRF Summit 2023 included scholar Tamar Purut. The delegation worked closely with the Armenian Bar Association's Sonya Nersessian, who is also a member of the Artsakh Heritage Committee and has been involved in the legal documentation of cultural destruction and religious freedom violations, to discuss the situation with IRF Summit attendees.

Representatives of many other Armenian organizations and allies were also present at the Summit. One such organization, the Philos Project, sponsored the Summit's closing session, entitled Save Armenia, during which the organization's president Robert Nicholson spoke on the USA's WWI-era efforts to save Armenians and asked IRF Summit participants to do the same today for Artsakh as it endures Azerbaijan's blockade.

The Artsakh Heritage Committee was founded at the initiative of His Eminence Archbishop Hovnan Derderian, Primate of the Western Diocese of the Armenian Church of North America, in the aftermath of the 2020 war on Artsakh and its ongoing repercussions. The Committee consists of prominent scholars, experts, clergymen, and other key stakeholders dedicated to the cause of safeguarding Armenian cultural heritage under Azerbaijan's newfound control.

Hayastan All Armenian Fund Provides

Continued from page 1

Aleppo were damaged, including Karen Jeppe Armenian College, Cilician College and S.O. Khach Orphanage. Therefore, a part of the support will be allocated for renovation purposes of

those institutions.

The urgent humanitarian aid will be distributed in close cooperation with the Embassy of the Republic of Armenia in Syria and with the involvement of the church and Armenian community organizations.

AGBU Arts Promises a Magical Concert Headlined By World Renowned Soprano Isabel Bayrakdarian

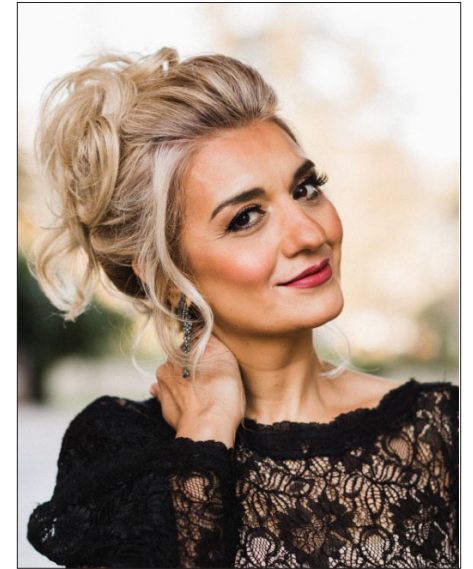
PASADENA — On March 3, 2023, the curtains at Pasadena's Vatche and Tamar Manoukian Performing Arts Center (PAC) will rise at 8:00 pm to welcome international opera luminary Isabel Bayrakdarian to the AGBU Western Region.

The Grammy-winning Lebanese-born, Canada-raised Bayrakdarian will be singing beloved Armenian traditional and folk melodies, lullabies and prayers in an aptly titled concert called "Dream." She will be accompanied by an ensemble of well known music masters in their own right, including Emanuel Hovannisyan (duduk), Jill Eilber (flute), and Ellie Choate (harp). Their performances will be set against panoramic visual interpretations created by the celebrated Syrian-Armenian painter Kevork Murad.

"This concert is truly unique," states AGBU Arts Director Hayk Arsenyan. "It's a rare opportunity for audiences of all ages and musical tastes to experience the intensity yet simplicity of the songs of our Armenian ancestors through a unique historical approach and the arrangements of an instrumental ensemble. It's a fusion of two very different genres with a new multidisciplinary dimension added by Murad's powerfully enchanting backdrops projected on the big screen," Arsenyan added.

The event will be the first time that an A-List opera star graces the stage of the AGBU's own performing arts center. Fortunately, the state-of-the-art facility was designed and equipped to do justice to performers at the top of their careers like Bayrakdarian.

After she and her family immigrated to Canada, she began paving her own path to stardom, first winning in 2000 the Operalia International Opera Competition founded by Placido Domingo. This launched her meteoric rise, with appearances at the Metropolitan Opera, La Scala, Paris Opera, San Francisco Opera, Sante Fe Opera and the Canadian Opera Company among numerous other prestigious companies and world-class venues. In addition, Bayrakdarian is the recipient of the 2017 "Movses Khorenatsi" Medal—the Republic of Armenia's

highest cultural award. She was also presented with the 2017 "Komitas" Medal from Armenia's Ministry of Diaspora. In 2015, Bayrakdarian was officially recognized by the California Legislature Assembly for her contributions to the entertainment industry and promoting peace and tolerance. She also received an Honorary Doctorate from Wilfrid Laurier University, Canada.

"We are truly honored to welcome the incomparable Isabel Bayrakdarian and the esteemed musicians who arranged to take part in this extraordinary musical event," stated AGBU Western Region Executive Director Gohar Stambolyan. "This is a golden opportunity for our audiences to experience a brilliant performance at a world-class arts and culture venue right here in Pasadena."

The facility's stunning Main Stage Theater Auditorium offers many assets and amenities: Comfortable seating for as many as 600, a motorized orchestra pit, a smaller "black box" stage, even a multi-purpose banquet room, box office, spacious dressing rooms and more. For more information about PAC, go to <https://www.agbupac.org>

Tickets for the concert are on sale now at \$45 and \$55. To purchase, scan this QR code or go to <https://agbupac.ticketSPACE.com/dream-isabel-bayrakdarian>. CDs of the performers will be on sale at the concert and Isabel Bayrakdarian will be available for signing.

Armenia Sends Humanitarian Aid to Turkey

Continued from page 1

Minister of Armenia Vahan Kostanyan and the special representative of Armenia on normalization of relations with Turkey Ruben Rubinyan.

"Thank you dear Vahan Kostanyan, thank you dear Ruben Rubinyan for your kind efforts to make this happen. I will

always remember the generous aid sent by the people of Armenia to help alleviate the sufferings of our people in the earthquake struck region in Turkey", Kiliç wrote.

He noted that in addition to rescuers and technical support, Armenia sent 100 tons of food, water, medicines and other essential items by 5 trucks.

The previous program of assistance to the Syrian Armenians was implemented in 2020 when the healthcare, social and economic situation in Syria was further complicated by the coronavirus pandemic. The Fund allocated \$70,000 to a number of Armenian educational centers in Syria as

well as to Syrian Armenians undergoing coronavirus treatment in inpatient facilities.

The Hayastan All Armenian Fund expresses its support to those affected by the earthquake and being committed to its humanitarian mission, stands firmly by the Syrian Armenian community.

Հոգեհանգիստ, Մոմավառուրիւն Եւ Ոգեկոչում Հրանդ Տիւնքի Յիշատակին

ՄԱՐԻԹ ՕՐԱՆՆԵՍ

Կիրակի, Փետրուար 5, 2023ին Պոլսահայ Միութիւնը «Գրիգոր Եւ Աւետ Քիւրքչիւօղլու» սրահին մէջ կազմակերպած էր յուշ երեկոյ մը, հանգուցեալ Հրանդ Տիւնքի նահատակութեան 16րդ տարելիցին առթիւ:

Երեկոն սկսաւ տուտուկահար Ալպէր Սիւրբազանեանի քաղցրահնչիւն մեղեդիներով:

Բացման խօսքը կատարեց Պոլսահայ Միութեան Մշակութային Յանձնախումբի ատենապետ Է. Հոգաբարձու՝ Տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան, որ ներկաները ողջունելէ ետք շնորհակալութիւն յայտնեց Միութեան բոլոր անդամներուն թէ՛ բարոյական եւ թէ՛ նիւթական իրենց աջակցութեան համար: Ան նշեց թէ այդ օր բոլորը

խովին Մինասեանի հոգիներուն յիշատակին: Որմէ ետք հրաւիրեց Հոգեւորականաց դասը՝ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարելու: Կատարուեցաւ մոմավառութիւն եւ երգուեցաւ Տէրունական աղօթքը եւ հրուշակի օրհնութիւնը:

Ձեռնարկի հանդիսավարուհին կրթական Մշակ եւ Հայերէն լեզուի եւ հոգեբանութեան ուսուցչուհի՝ Ռոզալին Մատոեանն էր, որ ձեռնհասօրէն վարեց երեկոն:

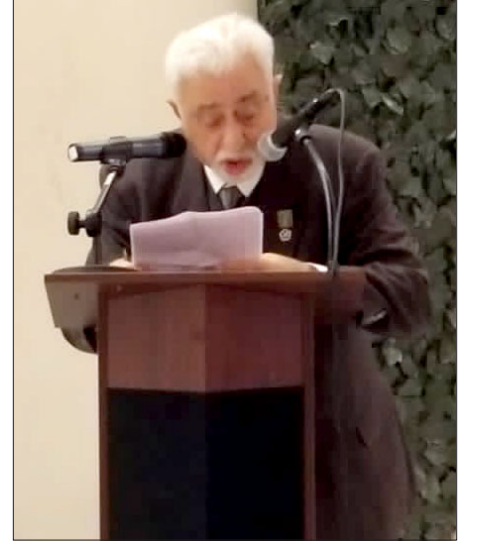
Հանդիսավարուհին հրաւիրեց Ակօս շաբաթաթերթի գլխաւոր խմբագիր եւ բաժնետէր ARTI TV Կամուրջ յայտագիրը պատրաստող՝ Արիս Նալճըն (Ձումի վրայ) որ շնորհակալութիւն յայտնեց զինք հրաւիրած ըլլալուն համար, ապա խօսեցաւ հետաքրքրական թեմայի մասին ունենալով 2 ակադեմիկոս-

ներ: Խօսքը Յունուար 19-ի Սերունդի մասին էր, թէ ինչպէս այս 2 երիտասարդները անցուցած են այս հետազոտութիւնը եւ յայտնած. Նալճըն ներկայացուց ձիւնային իրադարձութիւնները համալսարանէն եւ Էօնտէրճան Մութիւն՝ ընկերաբան՝ Գերմանիոյ Համալսարան համալսարանէն:

ձիւնային իրադարձութիւնը, 20/10-ականներու սկիզբը եւ 20/11-ին եւ անցեալ տարի, իրենք հնարաւորութիւն ունեցած են հերթական հետազոտութիւն անցնել յիշողութեան աջակցութեամբ՝ Հրանդ Տիւնքի հիմնադրամի կողմէ տրամադրուած հետազոտական խիզախութեան եւ փորձած են հասկնալ Յունուարի հետքը: 19-րդ սերունդը իր վերջին հետազոտութեան

ակնկալիքները, եւ թէ ինչպէս իրենց վրայ ազդած են 2007-2015 թուականներուն, իրենց հետազոտութիւնները նաեւ ծանրաբեռնած են իրենց մանրամասնել, թէ ինչպէս երիտասարդ հայերը ազդուած են 20/20-ի Ղարաբաղեան պատերազմէն: ձիւնային իրադարձութիւնը, կրնայ ըսել, որ իրենց կատարած հետազոտութիւնը թոյլ կու տայ ներկայացնել Յունուար 19-ի սերունդը մինչեւ այսօր:

Իսկ Ընկերաբան Էօնտէրճան Մութի արտայայտուեցաւ ըսելով թէ՛ ինչ կ'ըսէ իրենց այս հետազոտութիւնը ապագայի մասին: Աւելի պայծառ ապագային նայելու համար անոնք պէտք է ետ նային անցեալին: Իրենց համար, որպէս իրենց հետազոտութեան հիմնական

հիմնական նպատակին կը վերաբերէ՝ շատ աւելի լաւ ձեւով հասկնալու եւ իմաստաւորելու երիտասարդ հայերու, ինչպէս նաեւ երիտասարդ թուրք եւ քիւրտ ժողովուրդի քաղաքական եւ պատշաճ

յայտնաբերողներու, աւելի դիւրին է թրքերէնի եւ քրտերէնի լուծելու պետական պաշտօնեաներու եւ ընկերական լրատուամիջոցներու:

Շար.ը էջ 14

մէկտեղուած են յիշելու նահատակութեան 16րդ տարելիցը, Ակօս շաբաթաթերթի խմբագրապետ Է. մեր հերոս՝ Հրանդ Տիւնքի եւ շնորհելու աւանդութիւն դարձած Հրանդ Տիւնք Ազատութեան եւ Արդարութեան շքանշանը Յեղասպանութեան Ընդդիմադիրներու Միութեան նախագահ՝ յետ մահու՝ թուրք մտաւորական եւ մարդասէր՝ Ալի էրթէմի: Ապա հրաւիրեց բոլորը յոտնկայս եւ վաչրկեան մը յարգանքի տուրք մատուցանելու հանգուցեալ Տիւնքի եւ վերջերս մեզմէ անդարձ բաժնուած Պոլսահայ Միութեան նախագահ՝ Իրաւաբան

URGENT APPEAL FOR ALEPPO

Once again, our communities are hit hard following the recent devastating earthquake that hit Turkey and Syria. Our fellow Armenians lost loved ones. Residential structures, community centers, businesses and, above all, educational institutions suffered significant damages.

Our brothers and sisters in Aleppo & the Guiligian School need your urgent help...

The Armenian Educational Benevolent Union - AEBU, with all its chapters, is appealing to all of you to give and to give generously to help rebuild this very important beacon of education for Armenians in Aleppo for many decades and secure a safe learning environment for our children.

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

In collaboration with GUILIGIAN BENEVOLENT FOUNDATION - USA

Please donate now at:

AEBU.ORG/ALEPPO

You may also send your donations by check to: AEBU 1060 N. Allen Avenue Pasadena CA 91104

Վարդանանցի Ոգին

ՎԵՐ. ԴՈՎՏ. ՎԱՀԱՆ Յ. ԹՈՒԹԻԿԵԱՆ

Յամի Տեառն 301-ին 451 թուականներու միջև երկարող 150 տարիները՝ հայոց պատմութեան ամենէն բախտորոշ ժամանակաշրջաններէն մէկն է: Այս շրջանին երեք կարեւոր դէպքեր ճակատագրական դեր ունեցան մեր ազգային կեանքին մէջ: Անոնցմէ առաջինն էր Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակուիլը 301 թուականին՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի եւ Տրդատ Թագաւորի նախաձեռնութեամբ: Քրիստոնէութեան պետական կրօն դառնալը Հայաստանի մէջ խիստ բախտորոշ ազդեցութիւն ունեցաւ մեր հոգեւոր, ազգային, քաղաքական, ընտանեկան, ընկերային եւ մշակութային կեանքին վրայ: Ան մեր ժողովուրդը օժտեց զօրեղ նկարագրով եւ զայն կապեց արեւմտեան քաղաքակրթութեան:

Երկրորդ կարեւոր դէպքն է հայ գիրերու գիւտը՝ 406 թուականին Մեսրոպ Վարդապետ Մաշտոցի կողմէ: Գիրերու գիւտը հայ ազգը օժտեց իր լեզուն արտայայտելու ուրոյն նշանագիրերով, որ հօր միջոց մը հանդիսացաւ մեր ազգային գոյութիւնը մշտնջենաւորելու: Շնորհիւ հայ այբուբենին զարգացան եւ ճոխացան հայ գրականութիւնն եւ դպրութիւնը եւ հայ ազգը ապրեցաւ իր լուսաւորութեան ամենէն բեղուն Ոսկեդարը: Քրիստոնէական հաւատքը միաձուլուած մեր մշակութիւնը ընձերած բարիքներուն հետ մեծապէս նպաստեց մեր ազգային նկարագրին ու անհատականութեան կերտումին:

Երրորդ ճակատագրական դէպքը մեր պատմութեան դասական այդ մէկ ու կէս դարու ժամանակաշրջանին եղաւ Վարդանանց հերոսամարտը՝ 451 թուականին: Այս պատերազմը եղաւ փորձաքար մեր ազգային նկարագրի տոկոսութեան եւ մարմնացումը մեր տոհմային արիւթեան:

Այո՛, Վարդանանց պատերազմը խորհրդանշան է հայ ժողովուրդի հերոսական պայքարին ընդդէմ անոնց՝ որոնք կը սպառնան իր խղճի, հաւատքի եւ ազգային ինքնութեանը թեւեւ եւ ազատութեան:

Պատերազմը տեղի ունեցաւ Մայիս 26, 451 թուականին հետեւեալ իրադարձութիւններէն ետք: 387 թուականին, այդ ժամանակուայ երկու ընդակից մեծ կայսրութիւններ, Բիւզանդիոն եւ Պարսկաստան, յետ երկարատեւ պարբերական պատերազմներու, համաձայնեցան իրենց միջեւ բաժնել Հայաստանը:

Բիւզանդիոն անմիջապէս վերջ

դրաւ իր գերիշխանութեան ներքեւ գտնուող հայկական երկրամասին՝ զայն դարձնելով իր կայսրութեան նահանգներէն մէկը: Իսկ Պարսկաստան թէեւ պահեց հայկական Արշակունեաց Թագաւորութիւնը՝ ենթակա իր գերիշխանութեան, անոր վերջ տուաւ 428 թուականին Վրամ թագաւորի (420-428) գահակալութեան վերջին տարին: Այս ձեւով Հայաստան կորսնցուց իր ներքին ինքնավարութիւնը:

Վրամէն ետք Յագկերտ Բ-ի (438-457) գահակալութիւնը չափազանց աննպաստ հունի մը մէջ կը դնէր հայ-պարսկական յարաբերութիւնները: Յագկերտ աշխարհատիրական փառատենչութիւններ ունեցող մէկն էր: Ան կը ծրագրէր իր տէրութեան ներքեւ գտնուող ազգութիւնները լուծարքի ընթացքի եւ ապա որպէս միաձույլ պետութեան մը ղեկավարը, իր սահմանները ընդարձակել: Ան յատկապէս ի մտի ունէր իր երկրի մրցակից Բիւզանդիոնը տապալել եւ դառնալ միահեծան աշխարհակալը գերզօր պետութեան մը: Այդ ծրագիրը յաջողցնելու համար Յագկերտ անհրաժեշտ նկատեց իր գերիշխանութեան ներքեւ գտնուող ազգութիւններուն պարտադրել իր ազգի կրօնը, պարսից Զրադաշտական (Մագտէական) կրօնը:

Ահա այդ առաջադրութեամբ էր, որ Յագկերտ իր հպատակութեան տակ գտնուող Հայաստանի մեծամեծներուն հրամանագիր մը կը զրկէր, ըստ որուն հայեր պէտք էր ուրանային իրենց Քրիստոնէական հաւատքը եւ ընդունէին Զրադաշտականութիւնը: Այս արքայական հրամանագիրը լուրջ երկընտրանքի մը առջեւ կը դնէր հիզուրդը դարու հայ ժողովուրդը: Կամ պէտք էր ուրանալ Քրիստոնէութիւնը շարունակելու իր բնական կեանքը, որուն հետեւանքը պիտի ըլլար ազգովին պարսկանալ եւ կամ ալ Քրիստոնէական հաւատքի եւ հայրենիքի սիրոյն յանձն առնել կամաւոր նահատակութիւնը:

Հինգերորդ դարու հայութիւնը այդ գոյգ մահերէն ընտրեց կամաւոր մարտիրոսացումը, այդ մահուան մէջ տեսնելով ցեղին անմահութիւնը: Արդ, ի պատասխան Յագկերտի հրամանագրին, հայեկեղեցականներ եւ յայտնի նախարարներ ժողով գումարեցին Արտաշատ քաղաքի մէջ եւ յայտարարեցին. «Այս հաւատքէն ոչ ոք կրնան խախտել մեզ, ոչ հրեշտակները, ոչ մարդիկ, ոչ սուրբ, եւ ոչ ալ հուրը եւ ոչ ալ ուրիշ դառն հարուածներ»:

Շար.ը էջ 15

Որպէս Անգլիական Հանճարի Լիազօր Դեսպան՝ Հայուրեան Սէջ

«Շեքսպիրը դարձել է մի չափ ազգերի զարգացման աստիճանը որոշելու համար: Եթէ մի ժողովուրդ նրան չի թարգմանում, կը նշանակի տգէտ է, եթէ չի հասկանում, կը նշանակի՝ տհաս, եթէ մի լեզու նրա վրայ չի գալիս, կը նշանակի տկար է...»:
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՅԱԿՈՒ ՍՐԱՊԵԱՆ

Գուցէ լինեն շատերը, որոնց բախտ չի վիճակուել դիտելու բոլոր ժամանակների խոշորագոյն ողբերգակ Շեքսպիրի «Համլետի» էկրանաւորման հայերէն թարգմանութեան տարբերակը: Եւ գուցէ շատերն են ծանօթ ֆիլմում Համլետի սքանչելի դերակատար Ինոկենտի Սմոկտունովսկու այն խոստովանութեանը, թէ՛ հայերէն թարգմանութիւնն աւելի բարձր է, քան իր խաղը: Եւ դա՛ շնորհիւ մեծատաղանդ Խորէն Աբրահամեանի փառահեղ կրկնօրինակման, իսկ դրանից առաջ՝ շնորհիւ շեքսպիրեան գործերի անգերագանցելի թարգմանիչ Յովհաննէս Խան Մասեհեանի:

Իրանի Թեհրան քաղաքում է ծնուել թարգմանիչ, պետական-հասարակական գործիչ, դիւանագէտ, հրապարակախօս, մանկավարժ եւ խմբագիր, Շեքսպիրի, ձորճ Պայրոնի ստեղծագործութիւնների հայերէն առաջին թարգմանիչ Մասեհեանը: Նրա հայրը՝ Ծերունի աղայ Մասեհեանը, եղել է պարսից Նասրեդդին շահի արքունական ոսկերչագետը: Փոքրիկ Յովհաննէսի առաջին կրթարարը եղել է սուրբ Թադէոս-Բարթոլոմէոսի եկեղեցուն կից վարժարանը: Միջնակարգ կրթութիւնն ստացել է հայաստ Թեհրանի Հայկազեան դպրոցում եւ Թաւրիզում, ապա աւարտել Փարիզի Ֆրանսական քոլեճը:

Տիրապետելով բազմաթիւ լեզուների՝ հայերէն, պարսկերէն, թուրքերէն, յունարէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն, անգլերէն, ռուսերէն՝ 20 տարեկանում նշանակուած է շահի պալատական թարգմանիչ, միաժամանակ ուսուցչութիւն անում իր ուսանած Հայկազեանում: 1887-ին, որպէս Նասրեդդին շահի պատուիրակութեան աւագ թարգմանիչ, մեկնում է Լոնտոն: 1886-ից ղեկավարում է Հայկազեան դպրոցը, ընտրուած Ուսումնասիրաց ընկերութեան նախագահ, հիմնում եւ խմբագրում է իրանահայ առաջին տպագիր պարբերականը՝ «Շաւիղ» շաբաթաթերթը: 1894-ին մեկնում է Պետերբուրգ՝ որպէս Իրանի թագաւորի պատուիրակութեան թարգմանիչ, 1897-ին՝ Լոնտոն՝ պատուիրակութեան առաջին քարտուղար: 1895-1901 թթ. Իրանի արտաքին գործերի նախարարութիւնում վարում է մամուլի բաժնի վարիչի, արեւելեան երկրների բաժնի պետի, օպերատիւ տեսչի պաշ-

տօնները՝ շարունակելով մնալ թագաւորի թարգմանիչը:

Չնայած բնութիւնը Մասեհեանին շնորհել էր գրելու, բանաստեղծելու ակնյայտ տաղանդ, սակայն նա իր ամբողջ գիտակցական կեանքը, դիւանագիտական փայլուն գործունէութեանը գոլգահեռ, նուիրելու էր թարգմանական արուեստին: Յայտնի է, որ Մասեհեանն Աւետիք Խասակեանի խորհրդով է սկսել շեքսպիրեան գլուխգործոցների հայացումը: Առաջին թարգմանութիւնը՝ «Համլետը», լոյս է տեսել 1894-ին: Դրան իւրաքանչիւր տարի յաջորդում է մի նոր թարգմանութիւն՝ «Ինչպէս կ'ուզէք», «Ռոմէօ եւ ձուլիթ», «Վենետիկի վաճառականը», «Արքայ Լիր»: Շուրջ քառորդ դար անց՝ «Օթելլոն» եւ «Մակբեթը»: Ինչպէս վկայում է երախտաշատ Ռուբէն Զարեանը՝ Մասեհեանի կատարած թարգմանութիւնները նշեալ գործերով չեն սահմանափակուած. թարգմանիչի մահից յետոյ նրա թղթերի մէջ գտնուել են ուրիշ թարգմանութիւններ եւս՝ «Անտոնիոս եւ Կլեոպատրա», «Իզուր աղմուկ», «Փոթորիկ», «Հուլիոս Կեսար», «Կորիոլան»: Սրանց հետ միասին նաեւ «Ռոմէօ եւ ժուլիթ» վերախմբագրուած թարգմանութիւնը: Վերջին երեքը լոյս են տեսել Վենետիկում եւ Թեհրանում: «Ըստ անդրանիկ կենսագրի հարողած տուեալների, գրում է Ռուբէն Զարեանը, Մասեհեանի թարգմանութիւններից վեցը՝ «Թիմոն Աթենացի», «Ձմեռային հեքիաթը», «Ինչպէս կուզէք» ու երկու այլ, մեզ անյայտ գործեր, կորել են: Նշանակում է՝ Մասեհեանը Շեքսպիրից կատարել է ոչ թէ եօթ թարգմանութիւն, ինչպէս մինչեւ հիմա էր յայտնի, այլ տասնչորս: Նկատի ունեմ՝ 12-ը, որոնք հրապարակի վրայ են եւ երկուսը, որ թէեւ կորել են, բայց յայտնի է, թէ ինչ պիեսներ են եղել...»: Դեռեւս արքունի թարգմանիչ եղած տարիների Մասեհեանը եւրոպական մի շարք գործերից թարգմանութիւններ է կատարել նաեւ պարսկերէն լեզուի:

Մասեհեանը, ըստ զբաղմունքի, դիւանագէտ էր: Երկար տարիներ դեսպանատններում բարձր պաշտօններ է վարել եւ հակառակ Պարսկաստանում ընդունուած այն կարգի, թէ՛ այլազգին, այն էլ ոչ Շար.ը էջ 15

Ուաշինգտոնում Կայացած Կրօնական Ազատութեան Միջազգային Գագաթնաժողովին (IRF) Հայց. Եկեղեցին Ներկայացրել է Արցախի Խնդիրը

Հայց. Եկեղեցու Հիւսիսային Ամերիկայի երկու՝ Արեւելեան եւ Արեւմտեան թեմերը մասնակցել են 2023 թ. Փետրուարի սկզբին Վաշինգթոնում կազմակերպուած՝ կրօնական ազատութեան միջազգային գագաթնաժողովին (IRF), որին ներկայ էին քաղաքացիական հասարակութեան անդամներ, կրօնական առաջնորդներ, գիտնականներ, լրագրողներ, պետական պաշտօնյաներ եւ այլ շահագրգիռ կողմեր:

Գագաթնաժողովի ընթացքում եւ դրանից յետոյ Ս. Էջմիածնի էքլեզիակոնիկ ներկայացուցիչ Վիգէն Արքեպիսկոպոս Ալբրեքտանին (Արեւելեան թեմ) եւ Արեւմտեան թեմի Արցախի ժառանգութեան պաշտպանութեան Յանձնաժողովի Ատենապետ Սիմոն Մաղաքեանին, որ միաժամանակ մասնակցին է «Save Armenian Monuments»-ի, միացել են այլ ղեկավարներ՝ քննարկելու համար կրօնական ազատութեան եւ մարդու իրաւունքների վերաբերյալ խնդիրները յետպատերազմեան Արցախում, յատկապէս հաշուի առնելով Ադրբեջանի կողմից Հայաստանի հետ Արցախը կապող միջանցքի շրջափակումը:

«Արեւմտեան թեմը ուրախ է համագործակցել IRF գագաթնաժողովի հետ այս տարի՝ ուշադրութեան կենտրոնում պահելու համար կրօնական ազատութիւններին եւ մարդու այլ իրաւունքներին առնչող կենսական խնդիրներն ամբողջ աշխարհում, այդ թւում՝ Արցախում», - իր ուղերձում նշել է Արեւմտեան թեմի Առաջնորդ Յովնան Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանը: «Մենք ուրախ ենք, որ միջազգային շահագրգիռ կողմերի մօտ այժմ աւելի մեծ ըմբռնում կայ կրօնական ազատութեան եւ հայրի առջեւ ծառայած գոյութեան սպառնալիքների վերաբերեալ եւ յոյս ենք յայտնում, որ մեր համայնքի դաշնակիցներն է՛լ աւելի ուշադիր եւ նախաձեռնող կը լինեն իրենց ջանքերում»:

Փետրուարի 1-ին Սիմոն Մաղաքեանի իր գիտական կարգավիճակով ելոյթ ունեցաւ IRF-ի "Summit's Documenting" բաժնում՝ նուիրուած պաշտամունքի տների եւ սրբավայրերի աւերածութիւնների բացառապէս համար տեխնոլոգիաների կիրառման հարցին:

Փետրուարի 3-ին Վիգէն Արք. Ալբրեքտանը եւ Սիմոն Մաղաքեանը վարեցին բարձր մակարդակի մասնաւոր քննարկում ունեցան շահագրգիռ կազմակերպութիւնների մասնակցութեամբ, որը նախաձեռ-

նել էր Արեւմտեան թեմը եւ հիւրընկալուել Կապիտոլիումի բլրի վրայ՝ Բելմոնտ Աբբայ քոլեջի կողմից, թեման՝ աջակցութիւն Արցախում կրօնական ազատութիւններն եւ մարդու այլ իրաւունքներին: «IRF գագաթնաժողովը եւ Փետրուարի 3-ի քննարկումը շահագրգիռ կողմերի հետ եւս մէկ անգամ ցոյց տուեցին, որ կողմից-իայի կառուցումը կարեւոր է հայկական իրաւունքների պաշտպանութեան համար», - իր խօսքում նշել է Վիգէն Սրբազանը: «Մենք երախտապարտ ենք մեր գործընկերներին, որոնք մեզ հետ քննարկեցին տարբեր համայնքներում եւ այդ թւում հայ համայնքում կրօնական ազատութիւնների եւ պաշտպանութեան ներկայ վիճակն ու ապագան՝ շարունակող շրջափակման պայմաններում Արցախին համերաշխութիւն յայտնելու համար: Մենք ակնկալում ենք շոշափելի գործողութիւններ այս ճակատում»:

IRF 2023-ի գագաթնաժողովին թեմի պատուիրակութեան կազմում էր գիտնական թամար Պուրուլը: IRF գագաթնաժողովի մասնակիցներին իրավիճակը ներկայացնելու համար պատուիրակութիւնը սերտօրէն համագործակցել է իրաւաբանների հայկական ասոցիացիայի անդամ Սոնիա Ներսիսեանի հետ, ով նաեւ Արցախի ժառանգութեան Յանձնաժողովի անդամ է եւ ներգրաւուած է մշակութային ոչնչացման եւ կրօնական ազատութիւնների մասին իրաւական փաստաթղթերի ստեղծմանը:

Գագաթնաժողովին ներկայ էին նաեւ հայկական եւ համախոհ այլ կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչներ: Այդպիսի կազմակերպութիւններից մէկը՝ Philos Project-ը, հովանաւորեց գագաթնաժողովի փակման նիստը, որը կոչոււմ էր Save Armenia, որի ժամանակ կազմակերպութեան նախագահ Ռոբերտ Նիկոլսոնը խօսեց Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ հայերին փրկելու ԱՄՆ ջանքերի մասին եւ խնդրեց IRF գագաթնաժողովի մասնակիցներին նոյնն անել այսօր Արցախի համար, որը դիմագրաւում է Ադրբեջանի շրջափակմանը:

«Արցախի ժառանգութեան պահպանութեան» Յանձնաժողովը ստեղծուել է Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Եկեղեցու Արեւմտեան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի նախաձեռնութեամբ, որի անդամ են նշանաւոր գիտնականներ, փորձագէտներ, հոգեւորականներ:

Հայկական Գեմարանը Տօնեց Տեառնդառաջը

Փաստենա քաղաքի Հայկական Ծեմարանը (Blair School Armenian Academy) 10 Յունուար 2023, Ուրբաթ յետմիջօրէին, իր աշակերտներով, դպրոցի վարչական կազմով եւ բազմաթիւ համակիր հիւրերով տօնեց Տեառնդառաջը:

Փաստենա քաղաքի Հայկական Ծեմարանը կը շարունակէ վառ պահել հայկական աւանդութիւնները: Անցեալ շաբաթ, Ծեմարանի աշակերտները խանդավառութեամբ տօնեցին մէկ այլ աւանդութիւն՝ Տեառնդառաջը: Անոնք օրուայ մէջ, հայերէնի դասերու ժամերուն սորվեցան Տեառնդառաջի պատմութիւնը ու լսեցին ծիսական եւ հոգեւոր գիտելիքներ: Անոնք նաեւ դիտեցին Կապան եւ Վանաձոր քաղաքներու մէջ կատարուած տօնա-

խանդավառ պարով, որոնց պարագիւրներն էին Փաթիլ եւ Սինթիա Աւպարեան քոլերը: Ապա, դպրոցի աշակերտներէն էլն Վարդանեանը եւ Արազ Քէլլէեանը շուրջպարի անդրանիկ օղակին հրաւրեցին աւարտական դասարանի աշակերտները: Աւագ դասարանի տղաներն եւ աղջիկները, գիտակցելով, թէ երեք ամիսէն հրաժեշտ պիտի տան հայկական դպրոցի ջերմ ու ընտանեկան երգիքին, ձեռք ձեռք բռնած պարեցին իրենց վերջին շուրջպարը:

Այս տարի Տրնդեզը (կամ՝ Տէրնդեզը, ինչպէս նաեւ յայտնի է ժողովուրդի մէջ) համադպրոցական մեծ փառատօնի վերածուեցաւ: Յայտագիրը նախօրօք յայտարարուած էր վարժարանի բոլոր աշակերտներուն եւ վարչութեան:

կատարութիւններու արձանագրութիւնները, որպէսզի գաղափար կազմեն, թէ Հայկական բնաշխարհի մէջ ինչ արարողութիւններով, պարերով եւ այլ սովորութիւններով կը տօնուի Տեառնդառաջը: Իսկ երբ դասերը վերջացան, բոլորը շտապեցին բակի »Հայկական Անկիւն« կոչուած վայրը՝ խարոյկի շուրջ պարելու եւ կրակի վրայէն ցատկելու համար:

Յայտագիրը սկսաւ դպրոցի պարախումբի կատարած երկու

Ուստի, նորվէկիացի, իտալացի, քորէացի, մէքսիքացի, իռլանտացի, յոյն եւ լեհ պաշտօնեաներ եւ աշակերտներ, հետաքրքիր քայլերով մօտեցան տօնակատարութեան, քանի մը տարակուսական քայլերէ յետոյ, վարպետօրէն պարեցին իրենց առաջին հայկական պարը եւ սպասելիօրէն ալ՝ համարձակութիւն ցոյց տուին եւ ցատկեցին կրակին վրայէն:

Օրը վերջացաւ հայկական սոհմիկ ուտեստներու մատուցումով:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՇՈՓԻ ՇԱՍԱՐ)
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՆՆԵՐ՝
ՇՈՒԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Հայաստանի Մշակութային Ժառանգութիւնը Կը Ներկայացուի Հնդկաստանի Մէջ

Փետրուար 3-ին, Հնդկաստանի Ֆարիտապատ քաղաքին մէջ ընթացք առաւ Սուրաճքունտի արհեստից 36-րդ միջազգային փառատօնը:

Փառատօնին Հայաստանէն կը մասնակցին «Յովհաննէս Շարամպէանի անուան ժողովրդական արուեստից թանգարան»-ի «Արար. ազգային մշակոյթի պահպանումը, տարածումը, զարգացումն ու հանրահաղորդման մարզերուն մէջ» ծրագրին մէջ ընդգրկուած վարպետներ՝ ասեղնագործուհի Արմինէ Խաչատրեանը եւ կարպետագործութեան ուսուցչուհիներ Զարուհի Տոլուխանեանն ու Նարինէ Պօղոսեանը:

Յուցարդրութիւնը գլխաւորաբար կը ներկայացնէ հայկական գործուածքը (կարպետներ, ասեղնագործ աշխատանքներ եւ զարդակիրառական արուեստի նմուշներ): Կ'իրականացուին ձեռագործ աշխատանքներու վարպետութեան դասեր:

Հայ վարպետներուն՝ փառատօնին մասնակցութեան նպատակն է Հայաստանի ոչ նիւթական մշակութային ժառանգութեան միջազգային հանրահաղորդման, ներկայացուածութիւնը նման հեղինակաւոր հարթակով, ինչպէս նաեւ՝ վար-

պետներու ստեղծագործական գործունէութեան խթանումը:

Փառատօնին հայկական ականադական երգերու եւ պարերու կատարումներով կը մասնակցի նաեւ «Նուպար» ականադական երգի եւ պարի համոյթը:

Սուրաճքունտի արհեստից ամենամեայ փառատօններուն Հայաստանի ներկայացուցիչներուն շարունակական մասնակցութիւնը ամբողջութեամբ է 2022 թուականի յուլիս 4-ին Երեւանի մէջ տեղի ունեցած «Առեւտուրի, տնտեսական, արհեստագիտութեանց, գիտութեան, կրթութեան եւ մշակոյթի բնագաւառներէն ներս Խայ-հնդկական միջկառավարական յանձնաժողովի 8-րդ նիստի արձանագրութեան» դրոյթներուն մէջ: Փառատօնը ուղղուած է Հայաստանի եւ այլ երկրներու ժողովրդական ստեղծագործողներուն միջեւ համագործակցութեան նոր հեռանկարներու ձեւաւորման, ժողովրդական ստեղծագործութեան ճանաչելիութեան բարձրացման ու փոխհարստացման, ինչպէս նաեւ՝ Հնդկաստան-Հայաստան մշակութային համագործակցութեան խթանման՝ որպէս հնդիկ եւ հայ ժողովուրդներու մշակութային ժառանգութեան պահպանութեան լաւագոյն դրսեւորում:

Հոգեհանգիստ, Մոնավառութիւն

Շարունակուած էջ 11-էն

րու կողմէ օգտագործուող ցեղասպան եւ ցեղական լեզուի դէմ: Եւ պարզապէս զուլիւր թեքելով, երբ քաղաքացիական կորուստներ կ'ըլլան: Ասիկա հիասթափութիւն է մէկ կողմէն: Հետագոտութեան միւս կողմն ալ է, որ անձնապէս ինքը՝ Հրանդ Տինքը, դարձած է յիշատակի վայր կամ շատ կարեւոր գործիչ, որ չի սահմանափակուիր որեւէ տարիքային խումբով այս պահուն թուրքիոյ մէջ: Այսպիսով, անոր ժառանգութիւնն ու յիշատակը թուրքիոյ մէջ կը շարունակուին: Անոնք ականատես եղան ոչ թէ Պոլսոյ տարբեր խումբերու համերաշխութեանը, այլ այդ համերաշխութեան յիշողութեանը եւ համերաշխութեան դրական մտածելակերպի ընդհանուր նպատակներուն կիսելուն, ինչ որ մենք պարզեցինք հետագոտութեան մէջ, որ թոյլ տուաւ մեզ աւելի պայծառօրէն նայիլ ապագային:

Հանդիսավարուհին բեմ հրաւիրեց Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան ատենապետ՝ Յարութ Տէր Դաւիթեանը որուն խօսքին նիւթն էր՝ «Հրանդ Տինք՝ նորարար մտածողութեան մարդը»: (Յարութ Տէր Դաւիթեանի ելոյթը տեսնել «Մասիսի» Գախորդ թիւի մէջ):

Կրկին բեմ բարձրացաւ տուտուկահար վարդանեան եւ նուագեց հայկական մեղեդիներ:

Դարձեալ Զուլի վրայ մեր հետ կապուեցաւ հեղինակ Յովսէփ Հայրենի, որ յայտնեց թէ Հրանդ Տինքի Արդարութեան եւ Ազատութեան տարեկան Շքանշանը որ Պոլսահայ Միութիւնը կը շնորհէ արժանի գտնուող անձնաւորութեան մը լաւ եւ յարգալից որոշում մըն է: Ի տարբերութիւն նախկիններուն, սա բառին բուն առումով ձօն կը հանդիսանայ պարզեւտարուողի յիշատակին որովհետեւ ան կեանքէն հեռացած է: Իր կեանքին տարած պայքարին համար եւ երախտագիտութեան դրսեւորում մը յանուն հայ ժողովուրդին, որուն հետ ան ուսուցիչ տուած էր մշտապէս: Վստահ եմ որ իր հոգին ասոր հետ մշտապէս պիտի երջանկանանայ:

Հայրենի կիսեց իր միտքերն ու զգացումները: Ան յայտնեց թէ «Ալի էրթէմը իր առած յարատեւ քայլերով իրականութիւն դարձուց: Ան՝ քսան տարի եւ ամէն տարի Ապրիլ 24ին այցելութիւն տալով Ծիծեռնակաբերդ՝ յարգանքի տուրք մատուցանելով Յեղասպանութեան զոհերու յիշատակին եւ նուիրատուութիւն ընելով այն թանգարանին, ցայտուն օրինակ մը հանդիսացաւ իր հասարակութեան: Ասիկա ջուր սիռեց նման վերաբերմունք մը տեսնելու ծարաւած սրտերուն: Փաստն էր՝ Լոս Անճէլըսէն ստացած նամակը: Անոր գործունէութիւնները չէր սահմանափակուէր Ապրիլ 24ի եւ Յունուար 19ի ոգեկոչումներուն մէջ, այլեւ՝ ան կը պաշտպանէր արդարութեան հրամայականները մինչեւ վերջին աստիճան եւ տէր կը կանգնէր առանց քաշուելու այս ուղղութեամբ տարուող պայքարին: Ալի՝ Հրանդին իրական բարեկամներէն էր: Հրանդ Տինքի անուան շքանշանը իր կենաց օրով շատ պիտի ուրախացնէր զինք, կը մաղթենք որ գոնէ իր հոգոյն ուրախութիւն պատճառէ»:

Ամպիտն մօտեցաւ դարձեալ Տոք. Աւետիքեան եւ ընթերցեց Ալի

էրթէմի կենսագրականը:

Ալի էրթէմ ծնած է Փետրուար 1, 1950ին, Թուրքիոյ Անգարայի Շէրէֆլի Գոչ Հիսար գաւառի Կէօլլի գիւղը: Ալի էրթէմ մասնաւորապէս ծանօթանալով Հայոց Յեղասպանութեան մասին, տասնամեակներու ընթացքին ան կարգաց «մարքսիզմի» հիմնական գործերը եւ այնքան իրեն զարգացուց որ ուրիշներուն սկսաւ պատմել Ռուսաստանի, Չինաստանի, Ալպանիոյ եւ Գուպայի յեղափոխական պատմութեան մասին: Նոյնպէս ընթանելով շատ ուշ հասկնալ իրենց նորագոյն պատմութիւնը այսինքն թուրքիոյ մասին: Ան սկսած է հարցնել եւ քննել թէ ի՞նչ պատահած է Հայ, Ասորի եզրիտի ազգերուն որոնք մինչեւ վերջերս կ'ապրէին թուրքիոյ մէջ: Երբ իր միտքը արտայայտել սկսաւ իր խումբի անդամներուն, կեցուածքն ու զարգացումները զարմացուց զիրենք եւ ան որակուեցաւ իբրեւ կեղծ թուրք մանաւանդ երբ ան Յեղասպանութեան ժխտումը դարձուց իր կեանքի նպատակը:

1998ին, շուրջ քսան հոգիի մասնակցութեամբ տեղի ունեցած ժողովով, պաշտօնապէս հիմնեց Յեղասպանութեան Ընդդիմադիրներու Միութիւնը: 1999 թուականէն սկսեալ, այս միութիւնը ամէն տարի Ապրիլ 24ին պատուիրակութիւն կ'ուղարկէ Հայաստանի յուշահամալիր, ծաղիկեպսակ գետեղելու եւ յարգանքի տուրք մատուցանելու Յեղասպանութեան զոհերու յիշատակին: Այս միութիւնը Ապրիլ 24ը կը համարէ «ՄԳՈՅ ՕՐ»:

2002 թուականին, Յունուար 19ին ալ աւելցաւ: Հրանդ Տինքի նահատակութիւնը խոր հետք թողուց Յեղասպանութեան Ընդդիմադիրներու Միութեան անդամներուն մօտ, մեծ գայրոյթ յառաջացնելով:

Ալի էրթէմ ամուսնացած է Սէլայ էրթէմի հետ եւ ունի երկու դուստրեր: Մահացաւ Փետրուար 12, 2021ին:

Յայտագրին վերջին բաժնով Զուլի վրայ մեզ հետ կապուեցաւ Ալի էրթէմի այրին՝ Սէլայ էրթէմը որուն ուղեւոր հակիրճ ձեռնարկ մանեց եւ հայերէն լեզուով ընթերցեց հանդիսավարուհի Ռոզա Մատթեանը:

«Պոլսահայ Միութեան յարգելի անդամներ: Յարգանքով եւ կարօտով կ'ողջունեմ բոլորը Հրանդ Տինքի յիշատակին առջեւ: Երբ լսեցի այն գարափարը թէ Հրանդ Տինքի իմաստալից պատուոյ նշանը իմ ամուսնոյս պիտի տրուի: Կրնաք երեւակայել թէ ինչպիսի խառն զգացումներ ունեցայ: Որովհետեւ իմ երկրիս մէջ կատարուած Յեղասպանութեան հետեւանքով նուան հատիկներու պէս աշխարհի չորս կողմը տարածուած հայութիւնը մեզ արժանի համարած է Հրանդ Տինքի մրցանակը ստանալու: Այս ամէն ինչէն ետք հայերուն թուրքի մը այսպիսի պատիւ մը շնորհելը շատ մեծ առաքինութիւն է: Մեծապէս զգացուած եւ շնորհակալ եմ»:

Հրաւիրուեցաւ Միութեան Գործադիր Յանձնախումբի ատենապետ՝ Տոքթ. Մուրատ Քէօզքէր, Միութեան նախկին ատենապետ՝ Սիմոն Աճըրիլայ ինչպէս նաեւ Տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան յանձնելու համար «Հրանդ Տինք Արդարութեան եւ Ազատութեան» տարեկան Շքանշանը, հանգուցեալ Ալի էրթէմի (յետ մահու):

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly
 Enclosed a check for (one year)
 * \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA
 \$ 125,00 (Air Mail) for Canada.
 \$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----
 Address: -----
 City: ----- State:----- Zip Code:-----
 Country: -----
 Tel:-----
 Email:-----

ՄԱՐԱԶԴ

ՊԱՅԾԱՌ ՄԻՆԱԿՈՍԵԱՆ
(Ծնեալ՝ 23 Յունիս, 1937 Ալէյ, Լիբանան)

Սրտի դառն կսկիծով կը զուժենք մեր սիրեցեալ մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝ Պայծառ Մինակոսեանի մահը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի 25 Յունուար 2023-ին:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Շաբաթ, 18 Փետրուար 2023-ին, առաւօտեան ժամը 10:30-ին Joshua Memorial Park-808 E Lancaster Blvd. Lancaster, CA 93535 գերեզմանատան մէջ:

- Սգակիրներ՝
- Զաւակը՝ Տիար Նազարէթ Մինակոսեան
- Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկին Յարութ եւ Ռոզին Տէր Դաւիթեան
- Թոռնիկը՝ Տէր եւ Տիկին Ռազմիկ եւ Արթինէ Տէր Դաւիթեան եւ զաւակը՝ Վան
- Թոռնիկը՝ Տէր եւ Տիկին Մասիս եւ Արագ Թորոսեան եւ զաւակները՝ Արեւ, Էլիէլ եւ Շահան
- Քոյրը՝ Մարի Շայպան եւ զաւակը՝ Ֆատի
- Քոյրը՝ Տէր եւ Տիկին Օսքար եւ Նորա Ռուանօ-Ալոզեան
- Քոյրը՝ Զապէլ Օհանեան
- Եղբայրը՝ Տէր եւ Տիկին Գէորգ եւ Ժիւլիէթ Օհանեան եւ զաւակը՝ Սուզաննա
- Զարմիկը՝ Տէր եւ Տիկին Ժօզէֆ եւ Նիւրբա Շայպան
- Զարմիկը՝ Տիար Արշակ Ալոզեան եւ զաւակները՝ Շանթ եւ Նայիրի
- Զարմուհին՝ Տէր եւ Տիկին Կէրի եւ Զարի Վարժապետեան եւ զաւակները՝ Նորա եւ Արիս
- եւ համայն Մինակոսեան, Տէր Դաւիթեան, Շայպան, Օհանեան, Ալոզեան, Վարժապետեան, Յակոբեան, Թորոսեան, Թիւթիւնճեան, Տէր Սարգիսեան եւ Աշճեան ընտանիքները:

Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կը խնդրուի կատարել՝ AEBU Scholarship Fund 1060 N Allen Ave. Pasadena, CA 91104 եւ Pasadena Armenian Church of the Nazarene 1500 E Washington Blvd. Pasadena, CA 91104

ԽՆԴԻՐ Ե ԴՐՈՒԱԾ ՎԱՐԿԱՔԵԿԵԼ

Շարունակուած էջ 2-էն

չեն վստահուած, այնքան չեն վստահուած, որ ասում են՝ պէտք է դիտորդներ զան, որ համոզուեն, որ դուք մեզ չէք խաբուած: Դա սովորաբար դիտորդները չեն անում, տեսուչներն են անում: Եւ Ֆրանսայից ժանդարմներ են գալու, էլի պաշտօնական տուեալների վրայ եմ յղում կատարում: Գալու են, քանի որ ՀՀ իշխանութիւնների խօսքերին չեն վստահում», - յայտարարեց խաչատրեանը, որը, փաստօրէն, «պաշտօնական տուեալ» է համարում հqaqin.az-ին՝ ատրպէյճանական պրոպագանդիստական օրգանին: «Պարզ տրամաբանութիւնն ասում է, որ եթէ եւրոպացի դիտորդները գալիս են, որ վստահ լինեն՝ Եւրոպայի վստահելի էներգետիկ գործընկեր Ատրպէյճանի դէմ ՀՀ-ն եւ ՌԴ-ն հո պատերազմ չե՞ն սկսելու, ապա ՌԴ-ն նոյնպէս շահագրգռուած պէտք է լինի, որ այդ առաքելութիւնը գայ եւ համոզուի, որ ռուսները պատերազմ չեն սկսում: Բայց ռուսական արձագանքը այն չէ, նրանց գնահատականը եւ վերաբերմունքը այդ առաքելութեանը շատ տարբեր են»: (Ի դէպ,

պարոն խաչատրեանին յիշեցնենք, որ Եւրոպայի վստահելի գործընկեր Ատրպէյճանի հետ ՌԴ-ն մէկ տարի առաջ մօտաւորապէս այս օրերին դաշնակցային փոխգործակցութեան մասին 43-կէտանոց հռչակագիր է ստորագրել): Դաշնակցական պատգամաւորը, սակայն, այդպէս էլ այլընտրանք չառաջարկեց ԵՄ դիտորդներին՝ եթէ ոչ «ժանդարմները», ապա ովքե՞ր: Խիզարկութեան պակասի հետեւա՞նք էր, թէ՞ ելոյթում լսողը՝ «բալալայկայի» հնթիւնները խլացնելու միտում՝ ասել չենք կարող: Հետեւապէս հարց է ծագում՝ ինքն ու իր խմբակցութիւնը «կողմ կ'ըլլան», որ ՀՀ սահմանները դիտարկեն ՀԱՊԿ-ի՞ դիտորդները: Այն նոյն ՀԱՊԿ-ի, որը մինչեւ այժմ չի ճանաչել Ատրպէյճանի կողմից ՀՀ որոշ տարածքների օկուպացիան՝ ՀՀ սահմանների «չճանաչուած» լինելու պատճառաբանութեամբ: Մի վերջին հարց էլ՝ արդեօք ՀԱՊԿ ասելիս պէ՞տք է հասկանալ ՌԴ, ինչպէս որ՝ «ասում ենք Լենին, հասկանում ենք պարտիս», կամ էլ հակառակը:

«CIVIC.AM»

Վարդանանցի Ոգին

Շարունակուած էջ 12-էն

Այս վճռական պատասխանին հետեւանքն էր Վարդանանց Պատերազմը: «Վասն հաւատոյ եւ վասն հայրենեաց» նշանաբանով Վարդան Մամիկոնեանի՝ դեկավարութեան ներքեւ հայոց 66 հազարնոց բանակը անհաւասար ճակատամարտ մը մղեց պարսից 300-հազարնոց բանակին դէմ Աւարայրի դաշտին վրայ: Ճակատամարտի առաջին օրն իսկ հայեր ռազմապէս պարտուեցան: Վարդան եւ իր 1035 զինակիցները նահատակուեցան: Բայց Աւարայրի ճակատամարտով չվերջացաւ ահեղ պատերազմը: Այսպէս, Հայաստանի ամէն անկիւն դարձաւ ռազմադաշտ: Վարդանանց «Կրօնքի եւ Հայրենիքի համար» լօզունքը համաժողովրդական շարժումի մը բնոյթը ստացաւ: Վարդաններու նահատակումէն ետք ծնան Վահան Մամիկոնեաններ եւ 33 տարի շարունակ պայքարեցան Պարսկաստանի դէմ մինչեւ որ Վաղարշ Թագաւորը իմաստութիւնը ունեցաւ Նուարասակի Դաշնագիրը ստորագրելու: Այդ դաշնագիրը կ'ապահովէր հայ Քրիստոնէութեան անխափան շարունակութիւնը Հայաստանի մէջ: Ասիկա նշանակալից յաղթանակ մըն էր մեր ազգային կեանքին մէջ: Այս յաղթանակը նաեւ գեղեցիկ օրինակ մը եւ ներշնչումի աղբիւր

մը դարձաւ յետնորդ սերունդներուն: Վարդանանց հերոսամարտով իմաստաւորուած հայ ժողովուրդի կրօնասիրութեան եւ հայրենասիրութեան այս գոյգ իրականութիւնները իրան հանդիսացան, որ հայ ժողովուրդը գիտակցական յանդգնութեամբ կուրծք տայ աւելի քան 15 դարերու բազմապիսի բոլոր մարտահրաւէրներուն: Ո՛չ Յազկերնտներ եւ ո՛չ ալ ուրիշ բռնատէրեր կրցան արմատախիլ ընել Քրիստոնէութիւնը հայէն ու հայութեան: Վարդանանց ոգին, դարեր շարունակ, եղաւ այն հաստատուն կռուանը, յոյսի եւ հաւատքի այն խորանը՝ անդու կամքով յառաջ տանելու համար գոյապահպանումի մեր պայքարը: Այսօր ալ, 21-րդ դարու առաջին քառորդին, եթէ կը հաւատանք թէ տակաւին կորսնցուցած չենք մեր կրօնասիրութեան եւ ազգասիրութեան բազմերակի զարկը՝ պէտք է անգիշող պայքար մղենք յանուն քրիստոնէական եւ ազգային մեր բոլոր սրբութիւններուն՝ առանց սակարկելու մեզմէ պահանջուած գոհողութիւնները: Արդ, մեզի կը մնայ այս նոր դարուն եւ պայմաններուն համապատասխան աշխատածեւ գործադրել գորացնելու համար հայ կեանքի հաւատքի եւ հայրենասիրութեան գոյգ թեւերը:

Որպէս Անգլիական Հանճարի Լիազօր

Շարունակուած էջ 12-էն

մահմետականը, չի կարող պետութիւնը ներկայացնել մէկ այլ պետութեան առաջ, եղել է բարեկամ Պարսկաստանի լիազօր դեսպան Պեռլինում, Լոնտոնում եւ Թոքիոյում: Վարած պաշտօնները նրան ոչ միայն պատիւ ու հեղինակութիւն են բերել, այլեւ այնպիսի արտօնութիւններ, որոնց հազուադէպ են արժանացել ոչ մահմետականները, յամենայնդէպս, Պարսկաստանում: «Եւ, այնուամենայնիւ, - ընդգծում է խորագրիտակ Ռուբէն Զարեանը, - իման Մասեհեանի անունը մեր գրականութեան մէջ անմահանալու էր ոչ թէ նրան արուած այդ պատիւների շնորհիւ, այլ շեքսպիրեան թարգմանութիւնների: Եթէ իմ միտքը կամենամ պատկերաւոր արտայայտել, ապա պէտք է ասեմ, որ այդ, նա որպէս դեսպան անմահացաւ, բայց որպէս անգլիական հանճարի լիազօր դեսպան՝ հայութեան մէջ...»: Անուրանալի է այս մեծ հայորդու երախտիքը պարսկական դպրոցների հիմնադրման եւ ընդարձակման գործում: Նրա նախածեռնութեամբ է 1899-ին Թեհրանում բացուել քաղաքական գիտութիւնների դպրոցը, որտեղ եղել է միջազգային իրաւունքի եւ ընդհանուր պատմութեան ամպիոնի վարիչը եւ դասախօսը: 1901-ին սկսուելու էր նրա կեանքի եւրոպական փուլը, որը նշանակալից էր ոչ

միայն դիւանագիտական աշխատանքի, այլեւ ստեղծագործական եւ ազգային-հասարակական-քաղաքական գործունէութեան տեսակէտից. նոյն այս թուականին նշանակուած է Գերմանիայում Իրանի դեսպանի խորհրդական, 1905-ին՝ գործերի հաւատարմատար: Իրանը ներկայացնում է միջազգային միջառն խորհրդաժողովներում՝ Պեռլին, Փարիզ, Լոնտոն, այլուր: 1912-ին դեսպան է նշանակուում Գերմանիայում, 1916-ին Լոնտոնում մասնակցում է Շեքսպիրի մահուան 300-ամեակի հանդիսութիւններին: Նոյն թուականին մտնում է Պոլոս Նուպարի գլխաւորած հայկական ազգային պատուիրակութեան կազմի մէջ: 1927-ին նշանակուում է Իրանի դեսպան Անգլիայում, 1930-ին՝ ձաբոնի մէջ: Բուռն ու յունձքառատ կեանք, որ արարումների եւ գործունէութեան նոր շրջափուլերով կարող էր հարստանալ: Մինչդեռ անողոք է իրականութիւնը՝ մեծ հային ապրելու շատ քիչ ժամանակ էր մնացել. 1931 թ., ծանր հիւանդութեան պատճառով, հրաժարական է ներկայացնում եւ մէկ ամիս անց՝ Դեկտեմբերի 19-ին, ձաբոնի մայրաքաղաքից Թեհրան վերադառնալու ճանապարհին՝ Չինաստանի խորքին քաղաքում, մեծանուն թարգմանիչն ու լիազօր դեսպանը հրաժեշտ է տալիս երկրային կեանքին... «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ»

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթերթին
 Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

«Արսենալ» Չկարողացավ Յաղթել «Պրենտֆորտին»

Անգլիոյ առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին առաջատար «Արսենալ» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ «Պրենտֆորտի» հետ եւ բաւարարուեցաւ հաւասար արդիւնքով՝ 1:1:

«Արսենալ» 21 խաղէն յետոյ 51 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 3 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող ախոյեան «Մանչըսթըր Սիթիէն»:

«Մանչըսթըր Եունայթըտ» Յաղթեց «Լիտզ Եունայթըտին»

Անգլիոյ առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին «Մանչըսթըր Եունայթըտ» հիւրընկալեց «Լիտզ Եունայթըտին» եւ յաղթեց 2:0 արդիւնքով:

23 խաղէն յետոյ «Մանչըսթըր Եունայթըտը» 46 կէտով կը գրաւէ երրորդ տեղը:

«Մանչըսթըր Սիթին» Ուժեղ էր «Ասթոն Վիլայէն»

Անգլիոյ առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին ախոյեան «Մանչըսթըր Սիթին» իր դաշտին վրայ մրցեցաւ «Ասթոն Վիլայէի» հետ եւ յաղթեց 3:1 արդիւնքով:

Խուբի մարզիչ Խոսեպ Գուարդիոլան 250-րդ հանդիպումը կատարեց ֆրեմիեր Լիգայի մէջ:

«Մանչըսթըր Սիթին» (22 խաղ) 48 կէտով երկրորդն է եւ առաջատար «Արսենալէն» (21 խաղ) ետ է 3 կէտ:

«Պարսելոնան» Ուժեղ էր «Վիլիառեալէն»

Սպանիոյ առաջնութեան 21-րդ հանգրուանին փոխախօյեան «Պարսելոնան» մրցակիցի խաղադաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Վիլիառեալի» հետ:

Սպանացի Չաւիի գլխաւորած խումբը յաղթեց նուագագոյն արդիւնքով: Միակ կողմը նշանակեց սպանացի կիսապաշտպան Պեդրի:

«Պարսելոնան» 56 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 11 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող ախոյեան Մատրիտի «Ռեալէն»:

«Նափոլին» 15 Կէտով Առաջ է «Ինթերէն»

Իտալիոյ առաջնութեան 22-րդ հանգրուանին առաջատար «Նափոլին» ընդունեց յետնապահ «Կրեմոնէզէին» եւ յաղթեց 3:0 արդիւնքով:

«Ինթեր» Հենրիխ Միխիթարեանի հետ հաւասարեցաւ «Սափաստորիայի» հետ՝ 0:0 արդիւնքով:

Այժմ «Նափոլին» 59 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 15 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Ինթերէն»:

ՊՍԺ-ն Կրեց Երկրորդ Յաջորդական Պարտութիւնը

Ֆրանսայի առաջնութեան 23-րդ հանգրուանին ՊՍԺ-ն հիւրընկալեց «Մոնաքոյին» եւ կրեց երկրորդ յաջորդական պարտութիւնը՝ 1:3 արդիւնքով:

Հանդիպումը վնասուած քներու պատճառով չմասնակցեցան յարձակողներ՝ արժենթիսցի Լիոնել Մեսին ու ֆրանսացի կիլիան Մփապէն:

ՊՍԺ-ն 54 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 7 կէտ առաջ է երկրորդ տեղը գտնուող «Մոնաքոյէն»:

«Քիոլնը» Սարգիս Ադամեանի Հետ Պարտութեան Մատնեց «Այնքրախտին»

Գերմանիոյ առաջնութեան 20-րդ հանգրուանին «Քիոլնը» ընդունեց Ֆրանկֆուրտի «Այնտրախտին» եւ առաւելութեան հասաւ 3:0 արդիւնքով:

Տուպիլի հեղինակ դարձաւ թունիսցի կիսապաշտպան Էյէ Սկիրին, որուն առաջին կողմն օգնեց Հայաստանի հաւաքականի յարձակող Սարգիս Ադամեանը:

Մեքսիքայի Հաւաքականը Ունի Նոր Գլխաւոր Սարգիչ

Ֆուլթոնի Մեքսիքայի հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ նշանակուած է արժենթիսցի Դիեկո Կոկան, կը հաղորդէ այդ երկրի ֆուլթոնի ֆետերացիայի կայքը:

50-ամեայ մասնագէտը նախքան այս կը գլխաւորէր մեքսիքական «Թիլիքէսը», սակայն աշխատեցաւ ընդամենը մէկ ամիս՝ կատարելով հինգ հանդիպում:

Մեքսիկացի հաւաքականը 2022 թ. աշխարհի առաջնութեան չէր կարողացած յաղթել խմբային փուլի արգելքը: Անկէ յետոյ արժենթիսցի

«Ռեալը» 5-րդ Անգամ Ըլլալով Նուաճեց Աշխարհի Ակումբային Գաւաթը

Սպանիոյ ախոյեան եւ Եւրոպայի Ախոյաններու Լիգայի գաւաթակիր Մատրիտի «Ռեալը» 5-րդ անգամ ըլլալով հռչակուեցաւ աշխարհի ակումբային ախոյեան:

Մարտըքոյի մայրաքաղաք Ռաբաթի մէջ տեղի ունեցած եզրափակիչին Արքայական խումբը 5:3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ասիոյ ուժեղագոյն խումբին՝ «Ալ Հիլալին» (Սէուտական Արաբիա):

«Ռեալ» այս տիտղոսը նուաճած էր նաեւ 2014, 2016, 2017, 2018 թուականներուն:

ՖԻՖԱ Աշխարհի Լաւագոյն Ֆուլթոնիստի Կոչման Յաւակնորդներու Եռեակը

Ֆուլթոնի միջազգային ֆետերացիան հրապարակած է 2022 թուականի աշխարհի լաւագոյն ֆուլթոնիստի կոչման յաւակնորդներու եզրափակիչ եռեակը:

The Best մրցանակին կը յաւակնին աշխարհի ախոյեան Արժենթինի հաւաքականի եւ Ֆրանսայի ախոյեան ՊՍԺ-ի յարձակող Լիոնել Մեսին, աշխարհի փոխախօյեան Ֆրանսայի հաւաքականի եւ ՊՍԺ-ի յարձակող կիլիան Մփապէն, Սպանիոյ ախոյեան եւ Ախոյեաններու Լիգայի գաւաթակիր Մատրիտի «Ռեալի» ֆրանսացի յարձակող Քարիմ Բենզեման:

Քուէարկութեան կը մասնակցին ազգային հաւաքականներու գլխաւոր մարզիչներն ու աւագները, լրագրողներ, ՖԻՖԱ-ի կայքին մէջ գրանցուած եւ քուէարկած երկրպագուները:

Մրցանակաբաշխութիւնը տեղի կ'ունենայ ֆետրուարի 27-ին Փարիզի մէջ:

Բռնցքամարտի ԱՄՆ-ի Հաւաքականները Կը Պոյքոտեն Աշխարհի Առաջնութիւնը

Բռնցքամարտի տղամարդկանց եւ կանանց ԱՄՆ-ի հաւաքականները չեն մասնակցիր այս տարուայ աշխարհի առաջնութեանը, կը հաղորդէ ԱՄՆ-ի բռնցքամարտի ֆետերացիայի կայքը:

Պատճառը Բռնցքամարտի միջազգային ընկերակցութեան (IBA) որոշումն է Ռուսաստանի եւ Պելաուսի խումբերուն պետական դերօժով մասնակցելու իրաւունք տալու վերաբերեալ:

Բռնցքամարտի տղամարդկանց աշխարհի առաջնութիւնը պիտի կատարուի Մայիսի 1-14-ը Ուզպէքիստանի մայրաքաղաք Թաշքենտի մէջ աննախադէպ մրցանակային հիմնադրամով՝ 5,2 միլիոն տոլար:

Ախոյեանը կը ստանայ 200 հազար տոլար, արծաթէ մետալակիրը՝ 100 հազար, պրոնզէ մետալակիրը՝ 50 հազար:

Բռնցքամարտի կանանց աշխարհի առաջնութիւնը կ'ընդունի Նիւ Տեյչին (Հնդկաստան) Մարտի 15-31-ին:

Խերարտո Մարտինոն հեռացաւ Մեքսիքայի խումբի գլխաւոր մարզիչի պաշտօնէն: